

DE IT-PROFESSIONELLES FAGBLAD

PROS

PROSAbladet
Nr. 11 november 2003

**Datamatiker,
bliv diplomingeniør
Offshore outsourcing
Mød Charles Simonyi**

PROSAbladet

33. årgang nr. 11 2003

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets
postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Thor Temte
tth@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Julie Bech jub@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer den 15. hver måned,
undtagen juli måned.
Deadline for artikler: **24. november**
Læserbreve: **2. december**

Redaktionsudvalg:

Knud Erik Petersen (formand), Bjørn West,
Michael Harly, Torben Schou Jensen
og Troels Gade.

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen.

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 2. december

Abonnement:

Privat abonnement koster
250,00 kr. om året, incl. moms.

Oplag:

Oplag 14.000

Teknisk produktion:

PROSA
Forsidebillede: Palle Skramso

Illustrationer:

Hvis ikke andet er angivet,
PROSAarkiv
Layout og sats: Palle Skramso
Tryk: KLS Grafisk Hus

Papir og produktion er
godkendt til
Nordisk Miljømærkning

SYNSPUNKT

It-jobbene flytter mod ØST

Der er en ny bølge på vej ind over it-branchen. Desværre ikke af nye opgaver, som kommer til, men derimod en bølge af opgaver som flytter til udlandet. Offshore outsourcing, som det kaldes i USA, betyder udflytning af opgaver fra Danmark til områder med lavere løn.

De lande, som vi ser opgaverne flytte til, er Rusland, Polen, de baltiske lande og ikke mindst Indien. Verden er blevet lille, og brug af digital teknik og internettet gør det muligt, at flytte næsten hvad som helst rundt på jordkloden, hurtigt og billigt.

Opgaverne flytter på grund af den lavere løn i disse lande. Vi har beregnet, at danske it-folk får en løn, der er 3-8 gange højere end den, som indere i tilsvarende funktioner skal have. Men der er også en lang række ekstraomkostninger ved udflytning af opgaver – så reelt er besparelsen ikke så stor. Men selv en halvering af omkostningerne er jo attraktiv.

Det amerikanske firma "Forrester Research" har lavet en analyse af udviklingen på området for USA. Den forudsiger, at der frem til år 2015 flytter ca. ½ million jobs, ud af de nuværende ca. 3 millioner i den amerikanske it-branche, til udlandet. Vi vurderer, at Danmark er 3-5 år bagud i forhold til udviklingen i USA; men at vi vil alligevel vil se en effekt af denne udflytning i de kommende år.

Der er dog jobs i it-branchen, der ikke er så lette at flytte. Nemlig dem, hvor fysisk nærhed til kunden, er en grundbetingelse for arbejde. I denne gruppe er der både jobs med drift af systemerne (on-site support) og systemudvikling (systemanalyse).

Der er en række forhindringer for at flytte opgaver til udlandet: Kulturforskelle, store fysiske afstande og sproglige udfordringer. Alt dette vil stille store krav til beskrivelsen af grænseflader og procedurer mellem kunden og leverandøren. Og forsøg på flytning af opgaver vil gå galt i de tilfælde, hvor man ikke er tilstrækkeligt opmærksom på disse faktorer.

Men generelt må man sige, at der i de "billige" lande er masser af veluddannet arbejdskraft, og at uddannelsesniveaet for dem, som modtager opgaverne, typisk er højere end i Danmark.

Vi kan ikke sætte os og håbe på, at dette ikke sker for os. For det vil ske, og hvis de nævnte udfordringer håndteres, kan der skabes succeshistorier.

Dansk elektronikproduktion og tekstilproduktionen er flyttet. værftsindustrien er stort set flyttet, og den grafiske produktion er også på vej ud. Alligevel har vi har flere arbejdspladser i Danmark i dag end nogensinde før. Det skyldes, at vi i Danmark har været dygtige til at omstille os, når den internationale arbejdsdeling ændrede på betingelserne for en branche. It-branchen er på vej ind i en fase, hvor der er ved at ske en sådan ændring.

Nu er det vores tur til at omstille os. PROSA og hver enkelt af jer, som arbejder i branchen, skal tage imod de nye udfordringer. PROSA skal arbejde for, at der bliver skabt nye jobs i it-branchen i stedet for dem, som forsvinder. Vi skal arbejde for en øget indsats omkring forskning, innovation og udvikling på it-området. Det stiller krav om bedre it-uddannelser i Danmark og bedre muligheder for efteruddannelse, men også om, at PROSAs arbejdende medlemmer efteruddanner sig.

Men vi skal samtidig være klar til, at stille krav om gode ordninger for de medlemmer, som kommer i klemme i denne proces – trods alt vil de virksomheder, som flytter opgaverne, kunne tjene gode penge på det.

Vi skal også stille krav til de arbejdsforhold, som bydes vores nye udenlandske kollegaer – så vi ikke skal konkurrere med decideret udnyttelse af den lokale arbejdskraft. Og vi har selvfølgelig et ønske om, at den velstandstigning udviklingen vil bringe, rent faktisk kommer vores nye kollegaer i udlandet til gode.

Peter Ussing, formand

Uddannelse til it-diplomingeniør –
et populært tilbud til datamatikere

Datamatikere får en chance for at undgå den høje arbejdsløshed. Jobmulighederne for it-diplomingeniører er gode.

side 8

Mr. Future

Charles Simonyi, ejeren af luksusyachten "Skat", manden bag Word og Excell, har arbejdet for Microsoft siden den spæde start og stået i centrum af de sidste 35 års it-udvikling. Og så er han vild med Danmark.

side 14

Eksport af it-jobs

I USA er den stigende eksport af it-jobs til lande som Indien og Rusland kommet i offentlighedens søgelys. De kalder det offshore outsourcing.

side 20

ANNONCE - DEADLINE

Næste nummer af PROSAbladet udkommer den 15. december.

Deadline for annoncer:

Den 2. december
med morgenposten

DG Media a/s
Studivestvej 5-7
1455 København K
Telefon: 70 27 11 55
Fax: 70 27 11 56

E-mail: epost@dgmedia.dk

Synspunkt	
It-jobbene flytter mod ØST.....	2
Nu er jeg ikke længere så naiv ...	4
Hvad kan man ikke bruge dem til?	6
It-diplomingeniør – et populært tilbud til datamatikere	8
Faglig talt	
Klausuler til eksamen	12
Mr. Future	14
Hjælper det?	18
Eksport af it-jobs	20
Foregangslandet for fri software i Norden.....	22
Open source for brugere.....	26
Kort referat af PROSA/ØSTs generalforsamling	28
Kort resumé fra CSC's generalforsamling	28
Rapport fra PROSA/STATs generalforsamling	29
Personalestyrelsens nytolkning uacceptabel	29
Rapport fra VESTfronten	30
Debat	
Anbefaler formanden open source?	31
Boganmeldelse	
It-boblens testamente.....	32
PROSAbladet dengang	
Tid til DF	33
BOG-INFO	35
Fagre nye nanoverden?.....	40

Nu er jeg ikke længere så naiv

Helle var vikar i en stor virksomhed. Hun blev tilbudt fastansættelse. På det tidspunkt havde hun netop fundet ud af, at hun var gravid, og det fortalte hun sin arbejdsgiver. Han erstatte prompte tilbuddet om fastansættelse nu og her med et løfte om en forlængelse af vikariatet til den dag, hun skulle gå på barselsorlov og derefter til et løfte om fastansættelse, når hun var færdig med at holde barsel. Løftet blev brudt, og nu har Helle fået en erstatning på 135.000 kr.

AF JULIE BECH, INFORMATIONSMEDARBEJDER

- Havde jeg ikke haft en e-mail fra min daværende afdelingsleder, hvor han skriver, at han vikarbesætter min stilling indtil den og den dato, ville jeg næsten tro, at jeg var blevet sindssyg, fortæller Helle, som husker tilbage på et ubehageligt forløb, hvor hun er blevet truet, betvivlet og svigtet af både kolleger og chefer.

180 grader

Da Helle bliver ansat som vikar i en større dansk it-virksomhed, er hun meget glad for jobbet. Hendes dygtighed og iver bliver belønnet med et tilbud om fastansættelse. Da hun får tilbuddet, har hun netop fundet ud af, at hun er gravid. Den glædelige nyhed vælger hun at dele med sin afdelingsleder, som straks vender 180 grader. "Det er imod firmaets personalepolitik at ansætte gravide", lyder beskeden. Til gengæld vil han gerne forlænge vikariatet, til hun skal på barselsorlov og fastansætte hende, når hendes barsel er forbi. Mens hun er på orlov sker der en omrokering af cheferne i virksomheden. Den gamle chef er blevet afdelingsleder for en anden afdeling, og den ny chef kender ikke Helle.

- Jeg havde desværre aldrig fået noget papir på, at de vil fastansætte mig, andet den nævnte e-mail, fortæller Helle, som tænkte at alle omrokeringerne kunne skabe problemer. Hun viser den nye chef e-mailen, hvor der står, at virksomheden vil vikarbesætte hendes stilling. Han siger, at han vil undersøge det, men Helle hører aldrig noget fra ham igen.

Truet

Hører hun intet fra den nye chef, hører hun til gengæld noget fra den tidligere afdelingschef. Han ringer og skælder Helle ud i ret truende vendinger.

- Han sagde, at jeg ikke skulle lave en sag ud af det, og at jeg ikke ville få noget ud af at lave ballade. Han påstod også, at jeg havde misforstået det, som han havde skrevet i den e-mail, husker Helle. Men både PROSA og en advokat havde på det tidspunkt gudskelov fortalt mig, at e-mailen ikke kunne misforstås.

Sindssyg?

Helle bliver bagefter ringet op af den kreative chef (en god veninde), som giver hende den samme tur.

- Da knækkede filmen for mig, fortæller Helle. Jeg følte, at jeg var ved at gå psykisk ned. Jeg begyndte at tro, at jeg var ved at blive sindssyg, og at jeg havde digtet tingene inde i hovedet. Kunne man virkelig gå rundt og opfinde de ting selv? Men jeg hængte mig meget i den mail fra min chef og havde også fået mails fra andre, som skrev, at de glædede sig til at se mig igen. Det bestyrkede mig i, at det ikke bare var mig, som var helt galt på den. Men det var meget ubehageligt at opleve, at ingen pludselig husker noget. Ingen støtter en eller hjælper en. Der har jeg virkelig været glad for at have PROSA, som har fortalt mig, jeg ikke var blevet skør.

135.000

Sagen er nu endt med et forlig mellem PROSAs advokater og virksomhedens advokater. Helle får en erstatning

135.000 for ukorrekt ansættelseskontrakt og uretmæssig fyring.

- Jeg har lært at jeg ikke skal stole på nogen som helst, at jeg ikke skal være så naiv- jeg skal få alting på skrift.

PS

Hanne Lykke Jespersen, faglig sekretær i PROSA, som har stået for Helles sag har denne kommentar:

- Normalt synes jeg, at man skal være ærlig, men når man er gravid og vil ansættes i en virksomhed, er det en god idé at holde kortene ind til kroppen. Der er ingen, der vil ansætte en gravid. Og man har kun pligt til at fortælle sin arbejdsgiver, at man er gravid tre måneder inden forventet fødsel, siger Hanne Lykke Jespersen og tilføjer:

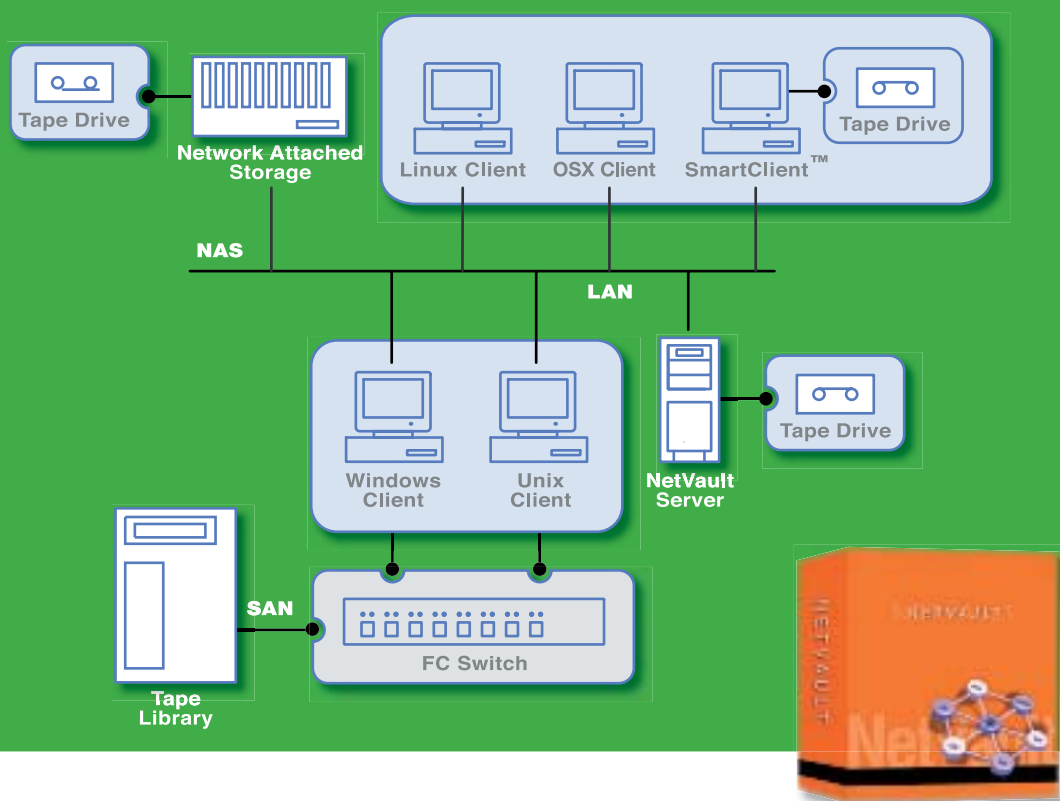
- Men er man ansat, er det en god idé at fortælle sin arbejdsgiver, at man er gravid så hurtigt som muligt. Ligebehandlingsloven siger nemlig, at hvis en gravid eller en på barselsorlov bliver fyret, så er det op til arbejdsgiveren at bevise, at det ikke skyldes graviditeten eller orloven.

Hanne Lykke Jespersen er godt tilfreds med resultatet af forliget, men havde heller ikke accepteret en mindre erstatning:

Hanne Lykke Jespersen opfordrer medlemmer til at få alle aftaler på skrift. Husk altid at henvende dig til PROSA, hvis du kommer ud for en lignende situation. ■

Helle er i forliget blevet pålagt en tavsheds-klausul. Derfor er hun anonym i denne artikel. Helles rette navn er redaktionen bekendt.

NetVault

**B
A
C
K
U
P**

BakBone NetVault 7

– en komplet løsning
til sikkerhedskopiering

Håndterer enkelte servere, små netværk eller store avancerede netværk – hvadenten der benyttes Windows, Linux eller Unix.

Et enkelt og funktionelt grafisk interface giver en simpel administration og et godt overblik.

Ring 35 36 95 05.

www.bakbone.com

www.liga.dk

Hvad kan man ikke bruge dem til?

Den 9. september tog 13 tillidsmænd fra PROSA på kursus i Odense. Formålet med kurset var at formidle noget af den viden, som PROSA og PROSAs arbejdspsykolog har om forholdene i it-faget. Samtidigt startede et nyt spændende projekt, som samler op på de rige erfaringer med psykisk arbejdsmiljø, som tillidsmændene sidder inde med. Men der stod også hygge og networking på programmet

AF JULIE BECH,
INFORMATIONSMEDARBEJDER

PROSAs arbejdspsykolog Einar Baldursson og PROSA præsenterede et spændende nyt projekt på kurset om psykisk arbejdsmiljø i begyndelsen af oktober. Sammen med en håndfuld psykologstuderende og en kollega indsamler Einar viden om, hvordan PROSAs tillidsrepræsentanter arbejder for et godt psykisk arbejdsmiljø for deres kollegaer. Idéen er, at PROSA skal blive bedre til at rådgive om, hvordan man forbedrer sin arbejdsplads, så risikoen for at blive kørt ned af stress mindskes.

Det vil PROSA

PROSA har arbejdet med it-professionelles psykiske arbejdsmiljø i flere år.

Blandt andet har PROSA gennemført flere undersøgelser, som dokumenterer problemerne med det psykiske arbejdsmiljø. Gennem PROSAs gode psykologordning får vi mere og mere viden om, hvilke problemer, medlemmerne har. Derudover arrangerer PROSA gå-hjemmøder om det psykiske arbejdsmiljø. PROSA ønsker med projektet med Einar Baldursson at få en politik for, hvordan man håndterer problemer med det psykiske arbejdsmiljø, baseret på det gode arbejde, som mange tillids- og sikkerhedsrepræsentanter udfører.

- Medlemmerne ringer som regel kun, når det går dårligt – det er ikke så oplagt at ringe og sige: Nu skal du bare høre, hvad der forbedrede det psykiske arbejdsmiljø hos os. Derfor ved vi meget om, hvordan man skaber et dårligt psykisk

arbejdsmiljø og mindre om, hvordan man skaber et godt. Vi håber på denne måde at kvalificere diskussionerne om, hvordan man lokalt på den enkelte arbejdsplads forbedrer miljøet, siger faglig sekretær Eva Birch Christensen.

Hvad kræver det af dig?

Idéen er, at alle tillidsrepræsentanter, som deltager, får tilknyttet en studerende, som man kan bruge som sparringspartner. Det er den studerendes opgave at nedskrive de erfaringer, du har gjort dig og siden hen samle alle erfaringerne. Einar Baldursson og hans kollega Bendt Pedersen vil supervisere de studerende under hele forløbet. Det er målet, at der i alt gennemføres fire 4 samtaler, som den studerende tager referat af. Disse referater skal danne baggrund for et oplæg, som siden skrives

GOD ARBEJDSLYST

Får du de informationer du skal bruge?

Læs mere om dårlig kommunikation og psykisk arbejdsmiljø på www.godarbejdslyst.dk

ARBEJDSMILJØRÅDET

sammen. Hele projektet forventes afsluttet i slutningen af april.

Veteran på G-kurset

Jesper Kjær fra Siemens Mobile Phones er efterhånden veteran på PROSAs G-kurser. Selvom han ikke er ansat i en virksomhed med overenskomst, er der masser han kan bruge kurserne til. Siemens Mobile Phones er præget af mange af de samme problemer, som mange dotcom-firmaer: Skiftende ejere, outsourcing, ingen overenskomst, fyringer, ledere af vekslende kvalitet – kort sagt: Turbulens.

Jesper Kjær er med i samarbejdsudvalget. Selvom han ikke er tillidsrepræsentant (de har ingen overenskomst med PROSA, derfor er der ingen, red.), er han næsten veteran på PROSAs G-kurser. Han har deltaget i alle fem. Og det er der flere grunde til.

Men hvad er det Jesper kan bruge kurserne til?

- Jeg vil hellere spørge, hvad jeg ikke kan bruge dem til, siger Jesper. For det første er der al den viden, som jeg får af det, som står på agendaen. Og der er altid noget, man kan bruge til noget. For det andet er der alt det, som foregår i pauserne. Det er dejligt at møde folk, som står i den samme situation som mig selv. Jeg har fået mange gode råd og andre kursusedtagere har ofte mig gode råd eller nye vinkler og løsninger på problemer på min arbejdsplads.

Aktuelt psykisk arbejdsmiljø

Det er ikke første gang, at Jesper deltager i et PROSAkursus om psykisk arbejdsmiljø. Men problemerne med det psykiske arbejdsmiljø er aktuelle alle steder i større eller mindre grad, mener Jesper, så det kan

PROSAs G-kurser er for alle, som på en eller anden måde repræsenterer deres kolleger, hvad enten de er tillidsrepræsentanter eller talsmænd under en eller anden form. Du er velkommen til at deltage, selvom du sidder på arbejdsplads uden overenskomst

På PROSAs G-kurser bliver du styrket generelt, fordi du får en viden om gældende love og regler. Det er vigtigt for de fleste medlemmer, fordi de ofte skal forhandle noget omkring deres egen arbejdssituation, individuelle kontrakter, arbejdsmiljø forhold eller psykisk arbejdsmiljøforhold.

På G-kurserne får du også sat ansigt på PROSAs faglige medarbejdere. Det er lettere at ringe til en, man har mødt for at bede om råd, hvis der skulle opstå konflikter på din arbejdsplads.

På G-kurserne møder du andre it-folk og skaber netværk. Muligheden for at sparre med andre i samme situation gør, at du ikke føler dig alene. Det er tit de samme problemer, man slås med på de forskellige arbejdspladser.

De fleste af PROSAs medlemmer har ikke overenskomst på deres arbejdsplads. Det gør en mere sårbar, men et fagligt netværk kan hjælpe dig med at løse problemerne.

Allerede nu kan du tilmelde dig Grundmodul 1 og 2 på nettet på www.prosa.dk under "kurser og foredrag".

Grundmodul 1 er første del af PROSAs faglige uddannelse.

Indhold:

På grundmodul 1, bliver du introduceret til nogle af de faglige problemstillinger, der forekommer på den it-relaterede del af arbejdsmarkedet:

- Introduktion til PROSA. Hvem er vi og hvorfor?
- It-medarbejderens rolle i nutid og fremtid
- En introduktion til funktionærloven
- Kontraktforhandlinger og rettigheder på arbejdsmarkedet
- De grundlæggende regler på arbejdsmiljøområdet, arbejdstid og hviletid, fysisk indretning af arbejdspladsen, psykisk arbejdsmiljø
- Lønssystemer, nye så vel som gamle. Fordele og ulemper, strategier for medarbejderne
- Elektronisk overvågning og registrering, hvad må vi – hvad må arbejdsgiveren, og hvad må man ikke.

Der veksles mellem foredrag og gruppearbejder, og gennem rollespil får deltagerne øvelse i at anvende teorien i praksis.

Grundmodul 2

Tanken med kurset er at give deltagerne et nuanceret indblik i, hvad der kræves for at kunne varetage egne og kollegaers interesser.

Kurset danner grundlag for tillidshverv som tillidsrepræsentant, SU-medlem, sikkerhedsrepræsentant eller lignende.

Indhold:

Udgangspunktet for Grundmodul 2 er en case, som skal gøre kursisterne mere rutinerede i at løse de faglige opgaver, man kan møde på en it-arbejdsplads i dag.

- Introduktion til ansættelseskontrakter
- Gennemgang af den virksomhed som dannede rammen om casen. Efterfølgende blev forholdene i virksomheden ændret, og deltagerne skulle arbejde med ændringerne i forhold til funktionærloven og deres ansættelseskontrakter.
- Eksempler på arbejdsmiljø.
- Dagpengesystemet.

Grundmodul 1 bliver afholdt 18. - 20. marts 2004

Grundmodul 2 bliver afholdt 30.sep. - 2. nov. 2004

man ikke vide for meget om.

- Der var flere af de andre deltagere, som havde nogle aha-oplevelser på det kursus, fortæller Jesper.

Næste gang Jesper vil på G-kursus skal det være forhandlerkurset.

- Det kan man også virkelig bruge til noget, når man f.eks. skal forhandle arbejdstid og personalepolitik, siger Jesper.

Det er nyttigt at have forhandlingsevner, når man sidder i samarbejdsudvalget. Her sætter personalerepræsentanter i samarbejde med ledelsen blandt andet retningslinjerne for personalepolitikken i virksomheden. Jesper har blandt andet været på banen i forbindelse med fyringsrunder, hvor b-siden (personalerepræsentanterne i samarbejdsudvalget, red.) er kommet med input til, hvordan det blev meldt ud, og hvordan man efterfølgende har kunnet hjælpe dem, det gik ud over. ■

It-diplomingeniør – et populært tilbud til datamatikere

Samspelet mellem hardware og software er et kerneområde på uddannelsen til it-diplomingeniør på Informatik og Matematisk Programmering (IMM), en uddannelse der er blevet særdeles populær hos datamatikere. Mange ser her en chance for at undgå datamatikernes skræmmende høje arbejdsløshed. Ved at tilegne sig flere og mere specialiserede it-kompetencer kan datamatikerne komme erhvervslivet i møde, og de foreløbige meldinger fra virksomhederne tyder på, at jobmulighederne for it-diplomingeniører fortsat er gode.

Laila El Erkessousi, datamatiker fra Niels Brock, blev positivt overrasket da hun erfarede, at DTU har en særlig studieordning for datamatikere, som vil være it-diplomingeniører

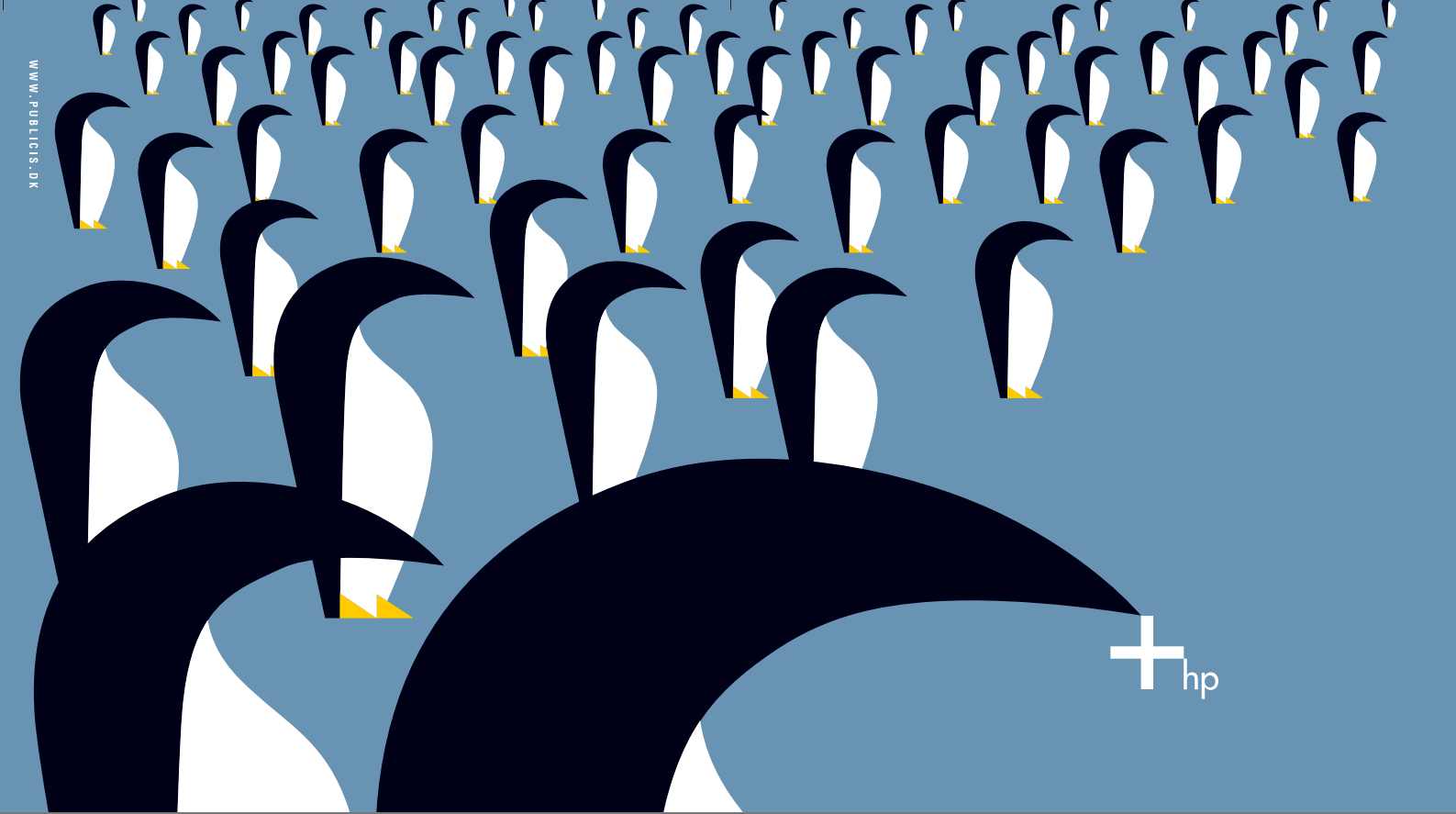
TEKST OG FOTO: CARSTEN BRODER HANSEN, VIDENSKABSJOURNALIST

Når man træder ind i lokale 033 i DTU's bygning 451, er det første man bemærker de tilstedeværendes intense koncentration. Rækken af borde domineres af computere tilkøbt hver sin programmerbare chip, og samtlige opstillinger bliver nidkært overvåget og justeret af ingeniørstuderende. Opgaven på kursus 02321 "HW/SW programmering" lyder på at designe en hardware-løsning på et programmeringsproblem.

Stor søgning til studiet

Ud over de bedre beskæftigelsesmuligheder tiltrækkes datamatikerne også af den gunstige merit-overførsel til diplomingeniørstudiet. Som færdiguddannet datamatiker får man 80 points fra starten, hvilket svarer til ca. 1½ år. Det betyder, at man kan blive it-diplomingeniør på lidt over 2 år. John Norman Hansen, uddannelsesleder på Niels Brock, har været med til at lave merit-aftalen med DTU.

- Det må siges at være et meget populært valg for datamatikerne, og vi har været utroligt glade for vores målrettede samarbejde med DTU. På Niels Brock plejer jeg at introducere it-ingeniørstu-

HP står forrest i Linux-revolutionen

HP er den globale leder indenfor Linux-løsninger. Og ved at fokusere på Linux's største styrke – de åbne miljøer – har HP løst flere forretningsproblemer for flere kunder end nogen anden – i over 5 år. Søger du en ægte problemknuser, skal du derfor vælge HP og ikke mindst HPs Itanium-baserede Integrity server. Den gedigne server er med sine 64-bit og store garanti for høj opetid allerede markedets mest populære Linux-server – især hos de kunder, der har brug for mange "muskler" ét sted.

HP rx2600 INTEL® ITANIUM®2 SERVER

NORMALPRIS

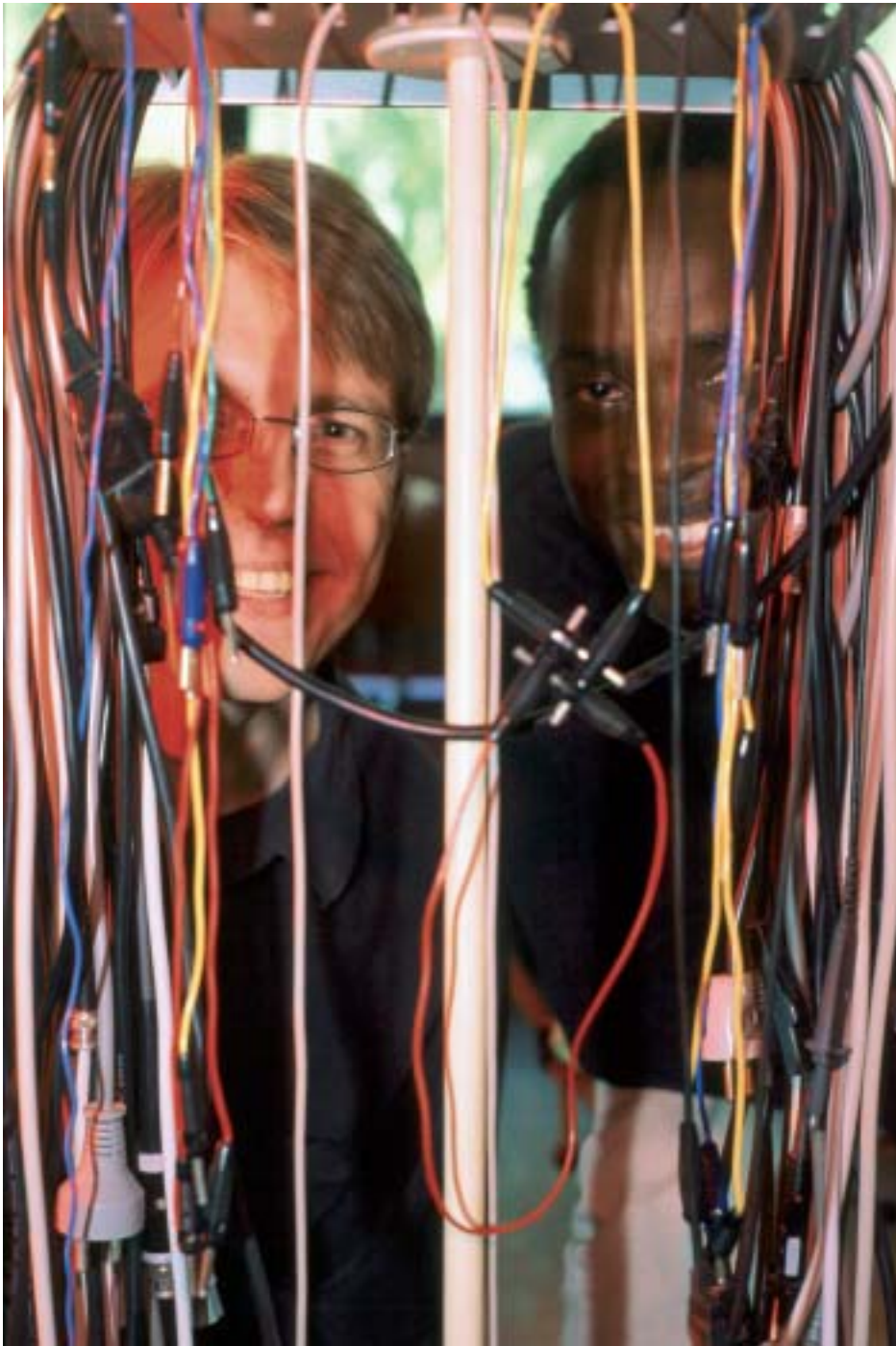
99.905 kr. ekskl. moms. 124.888 kr. inkl. moms.

59.995 kr. ekskl. moms.
74.993 kr. inkl. moms

- 1,3 GHz/3MB Intel® Itanium®2 processor
- 2 GB RAM
- 36GB disk
- DVD-drev
- Rackkit
- Red Hat Linux operativ system
- Inkl. installation

Se hvad HP og Linux kan gøre for din virksomhed, prøv vores TCO beregner på www.hp.com/go/demandlinux eller kontakt Karl Hansen på tlf. 70 28 71 29

Martin Eddy Schou (til venstre) og Madou-Justin Kouassi-Zessia er begejstrede for studiet på IMM

DTU startede ordningen "IT-diplomingeniør for datamatikere" i 2002 blandt andet på opfordring fra IT-Brancheforeningen.

Jacob Lyngsø, direktør for IT-Brancheforeningen, siger:

- Vi kunne efterhånden se, at der kom et stort udtag af datamatikere, som erhvervslivet umuligt kunne aftage. Samtidig er der behov for flere højtuddannede it-specialister til at designe industriens systemer. Uden de højtuddannede kan vi ikke skaffe beskæftigelse til it-folk med mellemlange uddannelser, så det var så det var nærmest eventyrligt, at DTU kunne lave en studie-ordning for datamatikerne.

Jacob Lyngsø mener, at uddannelse er Danmarks eneste modvægt mod den fortsatte flytning af arbejdspladser til udlandet, og hans opfordring til de datamatikere, som ikke kan finde beskæftigelse lyder:

- Se at komme i gang med at tage en uddannelse!

diet som en mulighed for at erhverve sig to uddannelser og dermed få dobbelt kompetence i forbindelse med jobsøgning, siger John Norman Hansen.

PROSA er positiv over for mere uddannelse

Mads Kellermann, faglig sekretær i PROSA, udtaler:

- Indtil nu er der blevet uddannet mange datamatikere og relativt færre diplomingeniører og andre med en mellemlang videregående uddannelse. Der er med andre ord ikke så mange, som vælger at blive bachelorer. Men det er PROSAs overbevisning, at behovet på det danske it-arbejdsmarked er på vej til at ændre sig, således at der vil komme et øget behov for folk med mellemlang videregående uddannelse, og et mindre behov for folk med en kortere videregående uddannelse, såsom f.eks. datamatikere.

Mads Kellermann mener, at diplomingeniøruddannelsen er en af de mest relevante mellemlange videregående it-uddannelser. Derfor anser han det for overordentlig positivt, at så mange datamatikere søger til denne uddannelse. Det eneste ønske PROSA har til Ingeniørhøjskolerne og DTU, er at de får skabt en fælles meritordning til it-diplomingeniør uddannelsen. I dag får datamatikere ca. 1½ års merit på DTU, mens du andre steder kun får helt ned til 1 års merit. Nogle steder er det en generel merit til alle datamatikere, mens det andre steder kun gælder udvalgte datamatikerskoler. Det er derfor i dag noget af en jungle for datamatikerne at finde rundt i. PROSA ser gerne, at der kommer ensartede meritordninger for alle datamatikere over hele landet.

PROSA har rejst problemet overfor Undervisningsministeriet og Erhvervsakademirådet og er blevet bedt om at komme med et oplæg til, hvordan efter- og videreuddannelsesmulighederne kan forbedres for datamatikere, herunder hvorledes landsdækkende merit kan etableres.

Datamatikere har succes på diplomstudiet

I lokale 033 møder jeg Martin Eddy Schou, som netop er begyndt sit studium på DTU. Martin er uddannet datamatiker fra Erhvervsakademi Midtjylland i 2001, og han fortæller:

- Jeg havde oprindeligt ikke planer om at læse videre, men da jeg mistede mit job i februar måned, blev det særdeles relevant at satse på en videregående uddannelse. Jeg har endnu ikke mødt af-

En koncentreret Madou-Justin Kouassi-Zessia i gang med at lave hardware-programmering.

skrækkende faglige problemer, og da jeg fik 11 til den indledende matematik-prøve, bekræfter det endnu mere at jeg tog den rigtige beslutning.

Martins opfattelse deles af kollegaen Laila El Erkessousi, der sidder i det tilstødende lokale. Laila er datamatiker fra Niels Brock, og hun siger:

- Det første 6-ugers matematikkursus var forholdsvist nemt. I begyndelsen er vi nødt til samtidigt at tage kurser, der ligger på 1., 2. og 3. semester, hvilket skaber lidt forvirring, men det virker ikke som om, at nogle af datamatikerne har problemer med at følge med.

At datamatikerne klarer sig godt fagligt bekræftes af underviserne. Lærerne er blevet positivt overraskede over, at datamatikernes karakterer til matematikprøven gennemsnitligt ligger over de øvrige studerendes, selvom datamatikerne skal igennem pensum på 6 uger mod de normale 13.

Behov for mere information

Laila El Erkessousi er glad for, at hun valgte DTU, og hun mener, at flere datamatikere ville læse til diplomingeniør, hvis de blev gjort opmærksomme på tilbuddet:

- Hvis f.eks. nogle af de studerende, der er færdige som datamatikere, blev inviteret ud på datamatikerskolerne for at fortælle om erfaringerne på ingeniørstudiet, er jeg sikker på at endnu flere ville læse videre.

Ved siden af Martin sidder Madou-Justin Kouassi-Zessia, som allerede blev færdig som datamatiker på Niels Brock i 2001, inden arbejdsløsheden blev rigtig alvorlig. Madou-Justin er enig i Lailas betragtning, og han fortæller:

- Næsten alle fra mit datamatikerhold fik arbejde efter endt eksamen, men flere er blevet ramt af nedskæringerne i virksomhederne. Jeg ved, at mange datamatikere ville vælge diplommuligheden, hvis de vidste den eksisterede, og jeg selv ville også have søgt herud tidligere. Det er kun ved et tilfælde, at jeg hørte om den nye datamatiker-ordning på DTU, og da jeg sendte ansøgningen, var det en positiv overraskelse, at man fik stor meritoverførsel.

De første it-ingeniører med datamatikerbaggrund

Selvom den nye merit-ordning på DTU først tog fart fra december 2002, har der alligevel været et par frontløbere, som har banet vejen. I kælder-caféen i bygning 451 taler jeg med Tom Svane Andresen og Carsten Lindholm Pedersen, som begge startede på it-diplomstudiet helt tilbage i februar 2002. Dengang var der dog ikke en fælles ordning for datamatikere, og de to fik derfor lavet individuelle meritoverførsler. Tom Svane havde udpeget RUC og DTU som muligheder for at læse videre, og han endte med at vælge DTU på grund af den kortere transporttid.

Carsten Lindholm supplerer:

- Vi var kun 3 datamatikere, som dengang startede på diplomstudiet. Vi kom ind i en klasse sammen med de ingeniørstuderende, som var optaget på "normal" vis, og en del af fagene forekom ret nemme i starten, da vi som datamatikere allerede havde haft en del software-programmering. Til gengæld er hardwarefagene herude rimeligt komplekse, også fordi man ikke selv kan gå hjem og sidde med tingene efter timerne.

Både Carsten og Tom peger på, at den store mængde fag, som man kan vælge på DTU, er en særlig fordel:

- Det giver inspiration, at der er så mange forskellige retninger og gode muligheder for at udbygge sin uddannelse. Hvis SU og økonomien kan hænge sammen, overvejer vi da at fortsætte på + 2 ordningen". På + 2 ordningen kan diplomingeniører læse videre, og på kun to år uddanne sig til civilingeniører. ■

Hvis du som datamatiker ønsker at læse til it-diplomingeniør på DTU: Kontakt studievejledningen ved DTU på tlf. 45 25 11 99 eller studvejl@adm.dtu.dk, så sender de ansøgningsskema og/eller informationsmateriale – eller find ansøgningsskemaet på: www.adm.dtu.dk/studieinformation/studinfo/ansoegningsblanketter/diplom_IT_ans.pdf

Klausuler til eksamen

For ca. 4½ år siden vedtog Folketinget en ændring af funktionærloven, således at der fremover var nye og klarere regler for indgåelse af konkurrence- og kunde-klausuler.

Baggrunden var, at brugen af klausulerne var blevet så voldsom, at det gjorde det meget vanskeligt at skifte job – og det i en sådan grad, at det også var problematisk for arbejdsgiverne, som mistede de potentialer og muligheder, der også ligger i at få nye folk ind i virksomheden.

Længe var der lagt op til, at også de gamle klausuler efter en overgangsperiode skulle være omfattet af de nye regler, men dette faldt i sidste øjeblik. De nye regler kom dermed kun til at gælde for klausuler indgået den 15. juni 1999 og derefter. Det blev samtidigt vedtaget, at virkningen af lovgivningen skulle evalueres efter 2 år. Denne evaluering er blevet udskudt flere gange – men nu skal det ske.

Snærende bånd

Klausulerne er et meget vigtigt område for PROSA, da mange af vore medlemmer mærker deres snærende bånd. Hvor aktieoptioner er blevet kaldt for gyldne lænker, er det noget helt andet med klausuler: Klausulernes bånd er ikke spor gyldne, men til gengæld meget vanskeligere at slippe fri af. Man skal have halv løn i den periode, klausulen gælder, dog med modregning af den løn man får ved andet passende arbejde. For konkurrenceklausuler får man dog mindst halv løn i 3 måneder. Båndene er tilmed bastante: Et påstået brud på klausulen mødes med fagedforbud og bod af svimlende

dimensioner. For både de gamle og nye konkurrenceklausuler gælder det, at de kun gyldigt kan indgås, hvis man har en særligt betroet stilling eller har indgået en aftale om udnyttelsesretten til en opfindelse, som funktionæren har foretaget. Kunde-klausuler kan derimod altid indgås.

Hvad har de nye regler betydet?

For det første en formindskelse i antallet af klausuler. Hvor vi tidligere så klausulerne i standardkontrakter (selv om det var i strid med lovgivningen), har det, at man skal betale for klausulen medført, at arbejdsgiveren overvejer spørgsmålet. Til gengæld tages der så også rigeligt, når der indgås klausuler. Prisen er nemlig den samme, hvad enten det drejer sig om en klausul mod at tage arbejde hos en enkelt kunde, eller der er tale om både kunde- og konkurrenceklausuler af betydeligt omfang. Det er tydeligt, at mange arbejdsgivere har mere end svært ved mådehold, når de stilles over for et sådant tilbud: ”ens pris – uanset omfang”

Et andet forhold er, at når først klausulen er der, kan medarbejderen ikke slippe ud af den, mens arbejdsgiveren blot kan opsiges den med 1 måneds varsel. For konkurrenceklausuler dog således, at der skal betales kompensation, hvis ansættelsesforholdet ophører senest 6 måneder efter klausulen opsiges. Det betyder, at hvis du som lønmodtager gerne vil skifte arbejde og finder – ikke det bedste og mest vellønnede – men det, som du kan få, når du skal overholde klausulen

– så kan arbejdsgiveren opsiges din kunde-klausul, når du opsiges dit arbejde. Han slipper dermed for at betale for klausulen, selv om han reelt har fået ydelsen. Du har nemlig ikke kunnet disponere efter, at du var fri af klausulen.

Eneste udvej: udlandet

Samlet er det sådan, at vi fortsat ser et betragteligt antal klausuler, som har et omfang, der ikke kun beskytter arbejdsgiveren mod konkurrence, men som først og fremmest ser ud til at have til formål at holde på medarbejderen. Vi har fortsat medlemmer, som har så omfangsrige klausuler, at den eneste mulighed, de ser for at slippe ud af dem, er at tage til udlandet et par år.

Der er altså ikke tvivl om, at der virkelig er behov for en revidering af området. Dog kan der være grund til bekymring for resultatet, fordi jeg jo nok må indrømme, at den siddende regering konsekvent bruger det øre, hvor de kan høre til arbejdsgiversiden – og her går kravene den modsatte vej. Det skal dog ikke forhindre os i at fremføre, at det nu må være tid til at få de gamle klausuler omfattet af reglerne, at der skal betales ekstra for flere klausuler, at omfanget af binding i en klausul begrænses, at kunde-klausulernes opsigelsesvarsel bliver som for konkurrenceklausulerne, og at kunde-klausulerne også bortfalder, hvis funktionæren opsiges af arbejdsgiveren.

Herudover bør der indføres regler for uddannelsesklausuler, som er et af de gratis midler, arbejdsgiverne i stedet bruger for at binde personalet. ■

Oracle Makes Linux Unbreakable

**Everyone knows Linux costs less.
Now it's faster and more reliable too.**

ORACLE[®]

oracle.com/linuxfaster

Copyright © 2003, Oracle. All rights reserved. Oracle is a registered trademark of Oracle Corporation and/or its affiliates.

Mr. Future

Charles Simonyi er en af hjernerne bag de sidste 40 års udvikling i software. Fra Regnecentralen i tresserne, over halvfyrdsernes berømte forskningslaboratorium, Xerox Parc, til en lang og indbringende karriere i Microsoft. Selvfølgelig handler den historie om penge og karriere, men for den dansk-amerikanske ungare handler det først og fremmest om at programmere.

AF CLAUD THORHAUGE, CLAUD@THORHAUGE.DK

Han er ti skridt – eller måske nærmere ti år – foran alle os andre. Han havde en pc med sit eget udviklede tekstbehandlingssystem på sit skrivebord – otte år før IBM lancerede verdens første personlige computer. Computeren skrev endda ud på verdens første laserprinter.

Men mere om det senere, for historien om Charles Simonyi er også historien om en ung østeuropæer uden uddannelse, der 17 år gammel skaffede sig et programmørjob i Danmark. Uden en øre på lommen. Men hjulpet på vej af en visionær dansker, der havde tillid til den unge knægt og hans talenter.

Nu er han tilbage i Danmark efter 35 år i centrum for it-udviklingen. Og her hvor vi sidder i arbejdsværelset midt i Københavns Havn med udsigt til Mærsk McKinney Møllers operahus-byggeri på den anden side af havneløbet. Det falder lige for, med hr. Møllers berømte motto, at kalde Charles Simonyis evne til at være præcis lige der, hvor det foregår, for ”rettidig omhu”. På det rigtige sted, med de rigtige mennesker, på det rigtige tidspunkt – og altid et godt stykke foran de fleste andre i den tekniske udvikling.

Meningen med mit liv var at komme ud

Så det er måske ikke helt tilfældigt, at Charles Simonyi, hver gang han er i Danmark, lægger sin 500 millioner kroners yacht, Skat, til kaj ved Amaliehaven lige over for hr. Møllers nye operahus.

Men selv om Charles Simonyi i dag er stenrig – nummer 427 på Forbes-listen over verdens rigeste – og har en nærmest usandsynlig forhistorie som pioner hos nogle af nyere tids historie mest succesrige it-virksomheder, så havde han kun en eneste vision i sin ungdom i tresserne.

– Min drøm var at komme ud af Ungarn. Det var meningen med mit liv. Som 14-årig havde jeg ikke andre mål. Jeg ville ikke gøre min skole færdig, jeg ville ikke noget som helst. Jeg ville bare ud. Det var det, forklarer han, mens efterårsso-lens klare lys går ned over Københavns Havn.

Det er tydeligt, at den lille 55-årige dansk-ungarsk amerikaner har fortalt sin historie mange gange før. Alligevel lyser øjnene op, da han begynder at tale om sit første møde med en computer. Eller også skyldes den særlige glød i øjnene bare, at

han er forkølet efter sin daglige morgenrotur i Københavns Havn.

Nytteløs computer

Men heldigvis for Charles Simonyi – og for it-udviklingen i den vestlige verden – blev den russiskbyggede Ural II computer på universitetet i Budapest den unge østeuropæers springbræt ind i tilværelsen – og ud af Ungarn. Simonyis far var nemlig lærer på universitet og på sine besøg på universitet havde Charles undret sig over, hvad det var for en ting.

– Jeg var frustreret, fordi jeg ikke forstod, hvad de lavede på universitets computercenter. Det var en maskine, men en maskine uden formål. Hvis du kigger på en lastbil, eller endnu bedre kig på kranerne derovre, siger Charles Simonyi og peger over mod byggepladsen ved operahuset.

– Du kan nemt se, hvad formålet er med en kran. Bedømme funktionen og dens begrænsninger. Hvor langt den rækker, hvis vægten bliver tung, vælter kranen. Men computere er meget sværere at forklare, vurderer han.

Dengang i tresserne kendte ingen til computere, og det var meget svært overhovedet at definere, hvad en computer var. I de populærvidenskabelige tidsskrifter, som Charlie Simonyi kunne støve op, blev maskinerne sammenlignet med kæmpemæssige hjerner – eller maskiner, der kunne lære. I realiteten kunne de første computere ikke rigtig bruges til noget fornuftigt.

Engelsk var nyttigt

– Jeg fornemmede, at de der forklaringer var nonsens. Jeg var i hvert fald meget utilfreds med dem. Det var kun de færreste mennesker, der anede, hvad computere kunne bruges til, og de var svære at komme i nærheden af. Men de måtte jo kunne bruges til noget, fordi de var forfærdelig dyre. Alt hvad jeg vidste dengang, var at det var dyre kasser med et komplet ukendt eller usynligt formål, fortæller han.

Under alle omstændigheder lykkedes det Charlie Simonyi at kante sig ind i nærheden af computeren og dens folk og ”gøre sig nyttig” – i første omgang ved at tømme skraldespand og hente kaffe. Og så kastede den unge teenager sig over sine private engelskstudier. På den tid var det uden hjælp fra lære-

Charles Simonyi er it-histories svar på den amerikanske drøm om avisbudet, der bliver millionær. Det er historien om den ungarske flygtning, der med Danmark som springbræt placerer sig i spidsen for de sidste 40 års udvikling af computere. Fra Regnecentralen, Xerox Parc til Microsoft. I dag er Charles Simonyi midt i halvtredserne og vender ofte tilbage til Danmark, som han ikke rigtigt lærte at værdsætte, mens han var her midt i tresserne.

re, tv, film eller andre der kunne tale engelsk.

– Jeg læste og læste. Mest om raketter og computere – bare læste. Jeg var ikke god til at tale, men jeg havde et stort ordforråd, forklarer han i dag på flydende amerikansk. Kun hvis man lytter godt efter, aner man en svag kantet ungarsk accent. Og dansk er han først lige begyndt at lære. Blandt papirerne med tal og kodelinier rundt om på skrivebordet ligget også et dansk kryds-og-tværs-blad.

Nu er det dansk det gælder

– Jeg begyndte at lære dansk for ti år siden. Jeg lærte ikke sproget, da jeg boede her første gang. Det var svært nok at lære engelsk, forklarer han.

Men dengang i tresserne var ungarere med engelskkundskaber sjældne, og pludselig kunne Charlie Simonyi gøre sig nærmest uundværlig for universitets computerfolk. Universitet købte nemlig et eksemplar af den første danske serieproducerede computer, en Gier. Men Simonyi kunne ikke bare som den eneste begå sig på engelsk. Han havde også gjort sig gode venner med den lærer, der havde ansvaret for at vedligeholde computeren, og allerede som 14-årig skrev Charles Simonyi sit første computerprogram og tampede det ind på konsollen på den russiske maskine om natten.

Normalt blev computeren slukket om natten, men når den blev tændt igen om morgenen sprang der altid et eller flere af de to tusinde radiatorer, og så gik der en times tid med at finde og skifte de rigtige rør. Men Charles Simonyi tilbød at passe på maskinen om natten – og lærte at bruge den.

Selv om de første computere fyldte en middelstor dagligstue, var de i praksis en personlig computer, fordi man kun kunne betjene den via konsollen. Den russiske konsol lignede i et gammeldags kasseapparat med seks rækker kontakter med en Entertast til højre. I hver række var der otte taster med numrene fra nul til syv. Al programmering foregik direkte i det oktale talsystem, der var ingen assembler.

”Smuglede” demokode ud af østblokken

Da universitet købte den danske Gier-maskine, lavede Simonyi en beskrivelse af sig selv og tastede den ind på maskinen.

– Et CV kan man ikke kalde det. Jeg havde jo ikke noget. Jeg var ikke engang færdig med gymnasiet, forklarer han.

Præsentationen printede han ud på en af de lange hulstrimler på papir sammen med et lille selvudviklet program. Et Algol-program, der kunne køre på Gier-maskinen.

– Det var et lille demonstrationsprogram – interaktivt endda. Man tastede et udtryk ind, og den evaluerede det og gav dig en beskrivelse af, hvordan den gjorde. Step for step kunne du se, hvordan den regnede. Hvordan en computer fungerer. Et sødt lille program, jeg ville sikkert stadig bruge det i dag, hvis jeg skulle undervise, fortæller Simonyi.

Han erkender, at i erindringen overrakte han hulstrimlen til en af de danske teknikere på et toilet i Budapest.

– Men jeg har mødt ham igen senere, og han husker ikke, at det var på et toilet, det er nok en af den slags puds, som hukommelsen spiller en. Men smart var det, fordi han jo rejste med masser af de der papirstrimler, og der var jo ingen andre på den tid, der kunne forstå, hvad de indeholdt, siger han med et lille smil.

En tyv på jagt efter en udvej

Alligevel afviser han, at han smuglede sin ansøgning ud af datidens kommunistiske Ungarn. Det var ikke direkte ulovligt, men i et totalitært overvågningssamfund som tressernes Ungarn, var det ikke let at vide, hvad der var lovligt.

– Der var jo ingen muligheder i Ungarn. Faktisk anede jeg ikke, hvad det var, jeg ledte efter. Jeg var ligesom en tyv, der åbner alle døre for at finde en udgang – for at finde en vej ud. Men en god tyv, griner Charles Simonyi.

På papirstrimlen søgte han om et sommerferiejob i Danmark, men da Regnecentralens daværende direktør, den legendariske Niels Ivar Bech, nogle måneder senere ringer og inviterer ham til middag på det fineste hotel i Budapest, er det ikke med et tilbud om sommerferiejob – men en kontrakt om ansættelse i et år.

– Han må have været noget overrasket. Jeg var jo kun en knægt. Jeg var jo yngre end Bill (Gates, red.), da han begyndte. Og jeg var selv chokeret, fordi det var jo håbløst. Chancerne for, at jeg kunne slippe ud af Ungarn et helt år, var meget ringe. Jeg var dybt taknemmelig, men jeg havde mange problemer, som jeg skulle finde en løsning på, fortæller Simonyi.

En klemme på myndighederne

Først og fremmest gjorde Charles Simonyi sin studentereksamen færdig i en fart. Og så satte han myndighederne i et klassisk dilemma. I en fart blev den unge mand indskrevet på

universitetet, fordi han så ikke kunne indkaldes til værnepligt. Man skulle nemlig være 18 år for at blive indkaldt – og universitetsstuderende var fritaget.

– Jeg fik en klemme på dem. Hvis de slap mig ud et år, ville jeg blive 18 uden at begynde på universitetet, og så kunne de indkalde mig. Hvis de ikke slap mig ud, ville jeg bare begynde på universitetet, og så kunne de ikke røre mig. Det er klassisk spilteori: Deres fordel ville være at lade mig slippe ud. Og det gjorde de. I juli 1966 forlod jeg Ungarn, og jeg kom ikke tilbage de næste 20 år, fortæller han.

Der er stille et øjeblik. Charles Simonyi stirrer ufravendt mod vandet i havnen.

– Jeg kom ikke hertil som flygtning. Jeg havde et pas og et arbejde. Et godt arbejde, understreger han.

Nørdene regnede den ud

Selv om Charles Simonyi på forhånd havde sat sig grundigt ind i Gier-computeren, kom han til sin store overraskelse til at arbejde med udviklingen af Regnecentralens nye produkt, RC 4000 computeren. Et lille team på tre mand udviklede i løbet af syv måneder softwaren til computeren, der var bestilt af kemivirksomheden Haldor Topsøe.

– Men hardwaren var ikke færdig, så vi satte os ned ved et skrivebord og udførte instruktionerne i hånden. Og vi fandt faktisk en del fejl ved at ”lege computer”. Da maskinen var klar efter tre måneder, havde vi stort set afluset programmet, og testprogrammet kørte efter to eller tre dage. I løbet af en uge kørte operativsystemet, fortæller den gamle systemprogrammør.

Selv om Charles Simonyi senere blev arkitekten bag moderne it-succeser som Word og Excel, lægger han ikke skjul på glæden ved de første sejre. Dengang et menneske kunne overskue alt, hvad der sker i en computer. Og den unge, ufaglærte ungarer satte sig hurtigt i respekt i Danmark. Blandt andet da en af de andre programmører havde lavet en meget kort og meget finurlig instruktion. Men den virkede ikke på maskinen.

– Jeg gættede på, at der var en fejl i mikrokoden på maskinen. Dengang lå mikrokoden jo i ledningerne. Hvis en ledning krydsede en ferritkerne, var det et ettal, krydsede ledningerne hinanden uden ferritkerne var det et nul. Så det var absolut muligt at forbinde ledninger og ferritkerner forkert. Som oftest vil maskinen jo ikke virke, hvis den var forkert forbundet. Men det var den, og de andre var dybt imponerede, fortæller Charles Simonyi og griner fnisende.

Danmark var springbræt til det forjættede land

Simonyi var kun knap halvandet år i Danmark. Undervejs havde han sparet op af den formidable sum på tusinde danske kroner, som han fik om måneden. Nu gjaldt det landet med de ”uandede muligheder”, som han selv udtrykker det.

– Dengang vidste jeg ikke, hvor dejligt der var i Danmark, og nu have jeg fundet et nyt mål. Jeg ville på den bedste skole i verden – et amerikansk universitet, forklarer han.

De første år i USA var hårde. Selv om arbejdet i Danmark foregik på engelsk, var det svært at følge med på universitetet. Og det var dyrt. De 1.200 dollars, Simonyi havde sparet sammen i Danmark var hurtigt væk. Men på Berkeley-universitet fik lærerne hurtigt øje på hans talent, og han fik arbejde som softwareudvikler, først hos Berkeley Computer Corporation og senere i det nystartede forskningscenter, Xerox Parc.

Palo Alto Research Center, i daglig tale Xerox Parc, skabte i

begyndelsen af halvfjerdserne grundlaget for vore dages pc- og internetverden. Pc'en, musen, den grafiske brugergrænseflade, laserprinter, ethernet og klient/server strukturen er nogle af den tids opfindelser fra Xerox Parc.

Fremtiden hed pc

Allerede i 1973 fik Charles Simonyi og hans kolleger en personlig computer under skrivebordet, Xerox Parc's eget udviklede Alto. Og det var et klart signal om, at det var den vej, udviklingen ville gå.

– Alle elskede den computer. Folk kom ind om natten for at skrive på dem. En af mine venners kone skrev sin ph. d. afhandling på den og printede den ud på prototypen til en laserprinter. Det var aldrig før sket, at almindelige mennesker – jeg mener ikke computerfolk – folk, der bare ville have noget gjort, kunne gå hen til en computer og få det gjort, fortæller Simonyi.

I begejstringen glemmer han selv at fortælle, at det var ham, der havde udviklet tekstbehandlingssystemet, Bravo.

I slutningen af halvfjerdserne ”sander Xerox Parc til” efter Simonyis opfattelse.

– De fleste bliver ansat på Parc, når de har fået deres ph. d. Da jeg fik min, var jeg klar til at komme videre, forklarer han.

Efter erfaringerne med Alto var Charles Simonyi ikke i tvivl om, at fremtiden ville komme til at handle om personlige computere, pc'er.

Fra et „hospice“ til den glade verden

– Der var ingen tvivl om, at det ville blive stort. Det eneste spørgsmål var, hvem skal gøre det stort? I 1980 spurgte jeg min gode ven, Bob Metcalf. Hvem er vigtige inden for personlige computere?

Derfor møder Charles Simonyi inden for den samme måned i 1980 Bill Gates og topcheferne i Xerox koncernen.

– Dengang var Bill 19 år gammel og havde omtrent 35 medarbejdere i sit lille partnerskab i Seattle, og de var de tungeste drenge i computerindustrien. Det var som at gå fra en moden verden til chancerytteri. En glad verden fuld af løfter, forståelse, klarhed og fremtid i Seattle – og hos Xerox var det som et hospital, hvor alle lå for døden. Kontrasten var skræmmende, og i løbet af syv år fra det tidspunkt havde vi i Microsoft overhalet Xerox i markedsværdi, fortæller Charles Simonyi.

I 21 år, indtil sidste år, arbejdede Charles Simonyi for Microsoft og stod blandt andet bag applikationsgruppen og udviklingen af Multiplan, Word og Excel. Et arbejde, der har gjort ham til en af verdens rigeste mænd. Men som han sidder der ved skrivebordet i Københavns Havn, er det stadig teknikken og problemerne, der udfordrer ham. Sedlerne på bordet rundt om den fastmonterede fladskærm er fyldt med skriblede noter med tal og formler.

Undervejs bevæger samtalen sig ind på opbygningen af de tidlige russiske og danske computere og det, der senere er blevet kaldt Von Neumann arkitekturen, der danner grundlag for vor tids hardwareteknologi. Charles Simonyi hiver en bog ud af reolen og peger.

Intentionen skal gøres operationel

– IAS-maskinen (John Von Neumanns computer, red.) havde 40-bits ord med fast komma ligesom Gier – med to 20-bits instruktioner pr. ord. Det var jeg ikke opmærksom på, fordi Gier havde 42-bits ord. Men de to sidste bits var flagbits og uden betydning, fortæller han ivrigt. I øvrigt havde den russi-

ske Ural II maskine også 40-tegns ord.

Som han står der, personificerer han mere end et kvart århundrede af epokegørende softwareudvikling – og arbejdet fortsætter.

Charles Simonyi har stiftet sit eget firma, Intentional Software, der arbejder med at udvikle programmeringssprog, der direkte omsætter intentionen bag et program.

– Intentional Software har masser af rødder i den traditionelle danske måde, hvor man kommenterer koden. Den opdeling af intentionen og implementeringen er et vigtigt element i programmeringsstilen. Dengang var det naturligvis i hånden, fortæller han med henvisning til tressernes Algol-programmer på Gier og RC 4000.

Dengang Danmark var i verdensklasse

Selv om Simonyis optræden på den danske it-scene var ganske kort, har den gjort et stort indtryk på hans faglige arbejde. Han har engageret sig i Dansk Datahistorisk Forening, hvor han på årsdagen for den første danske computer, DASK, den 13. fe-

bruar næste år, vil fortælle om sit liv med udvikling af software.

– I de år (halvtredserne og tresserne, red.) var Danmark i verdenseliten inden for softwareudvikling. Peter Naur (den danske chef for udviklingen af Algol-compileren) var dengang en af verdens dygtigste videnskabsmænd inden for datalogi. Specielt inden for udvikling af compilere var Regnecentralen langt foran alle andre på den tid. I lang tid sagde jeg, at alt hvad jeg havde lært, lærte jeg i Danmark. Det var måske først i 1974, da vi begyndte med at udvikle den grafiske skærm. Her var noget, som vi ikke havde lavet på Regnecentralen. Også musen og WYSIWYG var nyt, fortæller Charles Simonyi.

Fra en dansk synsvinkel er det begrædeligt, at Danmark kun formåede at gøre sig bemærket på den internationale it-scene en kort overgang.

– Men det er jo ikke usædvanligt. Gode teoretikere er som regel dårlig forretningsfolk. Xerox er den samme historie. Det har ikke noget med Danmark at gøre. Ting går op og ned. Men Microsoft er ikke for nedadgående. Det må være undtagelsen, vurderer Simonyi. ■

Charles's gæstebud

Kærligheden til de gamle computere og Danmark fik i 1996 – på 30-årsdagen for hans ankomst til Danmark – Charles Simonyi til at invitere otte af sine gamle kolleger fra Regnecentralen med koner til en slags jubilæum i hans enorme hus i Seattle. Hele arrangementet var bygget over Gabriel Axels Oscar-belønnede danske film, Babettes Gæstebud, og Simonyi bød også velkommen med general Lövenhjelm's ord fra Karen Blixens pen:

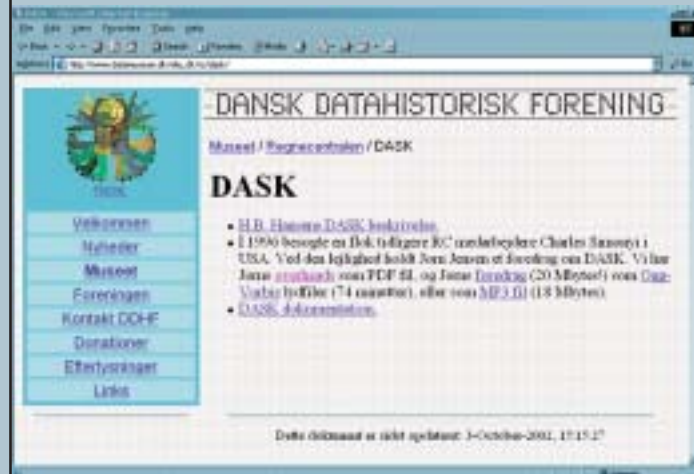
– Miskundhed og sandhed mødes, mine venner. Retfærd og fryd skulle kysse hinanden, sagde han. På dansk.

I Charles Simonyis Villa Simonyi mødtes de gamle regnere med ruller med hulstrimler, fotografier, en gammel "håndhuller" og Jørn Jensen, som vi tidligere har præsenteret i PROSAblandet holdt foredrag om Regnecentralens første maskine, Dask.

I øvrigt har Villa Simonyi egen flyveplads til helikopter – dog ikke til Simonyis private jettfly. Han har certifikat til begge dele. Huset i fem åbne planer er spækket med moderne kunst og udelukkende bygget af grå granit, hvidt puds, rustfrit stål, glas og teak. Sidstnævnte efter sigende, fordi Charles Simonyi siden Gier-dagene har elsket lugten af teak.

Gier var bygget som et trefløjet klædeskab – i teak.

http://www.datamuseum.dk/site_dk/rc/dask/

Charles Simonyi

Født den 10. september 1948 i Budapest, Ungarn. I 1966 flyttede han som 17-årig til Danmark og arbejdede på Regnecentralen. I 1968 begyndte han på University of California at Berkeley, hvorfra han blev bachelor i 1972. I 1977 færdiggjorde han sin doktorafhandling på Stanford University.

Under studierne arbejdede han på Berkeley Computer Corporation, en virksomhed som nogle af hans lærere havde stiftet. Da Berkeley Computer Corporation gik konkurs, fulgte han i 1972 sammen med sine lærere over i det siden så berømte Xerox Palo Alto Research Center, i daglig tale Xerox Parc.

På Xerox Parc er Charles Simonyi først i halvfjerdserne med ved opfindelsen af laserprinter, den personlige computer, klient/server teknologien, ethernet, den grafiske brugergrænseflade (WYSIWYG, what-you-see-is-what-you-get) og musen.

Charles Simonyi står bag Bravo, det første tekstbehandlingsystem.

I 1981 forlader Simonyi Xerox Parc til fordel for den ukendte Bill Gates og Microsoft. Her arbejder han i 21 år og er manden bag applikationsgruppen, der blandt andet udvikler Multiplan, Word og Excel. I 2002 forlader Charles Simonyi Microsoft, for at hellige sig sit eget firma, Intentional Software. Virksomheden arbejder på at skabe nye udviklingsværktøjer til software. Målet er at kildekoden skal se ud som softwarens design. Intentionen skal være synlig i koden.

Gier var bygget som et trefløjet klædeskab – i teak.

Hjælper det?

Regeringen i Mozambique har besluttet sig til at få styr på sin økonomi. bl.a. ved at opbygge et statsligt ERP-system for at forhindre svindel. En flok internationale konsulenter fra Brasilien, Cuba, USA, England og Danmark har sammen med en flok mozambikanere taget udfordringen op i en løsning baseret på open source.

AF NIELS FRØLICH, MAPUTO

Mange udviklingslande kæmper en fortvivlet kamp med deres økonomi. Landene er fattige, statsinstitutionerne svage og ofte et levn fra fortiden med dertil hørende byråkrati. De demokratiske elementer i samfundet er også svage, og der er udbredt tradition for korruption.

Overforbrug og misbrug

Oveni disse problemer kommer der så problemer med at styre økonomien. Ofte ved staten ikke, hvor dens penge er henne – likviditeten bliver stram, og det betyder at f.eks. skolelæreren ude i provinsen får sin løn med flere måneders forsinkelse. Indrapporteringen fra statsorganerne er mangelfuld, bilag forsvinder, fordi de fysisk skal transporteres flere tusinde kilometer. Den måde, statsorganerne råder over midler på, fungerer nærmest som en blankocheck og indbyder til overforbrug og misbrug.

Svag stat, stærk familie

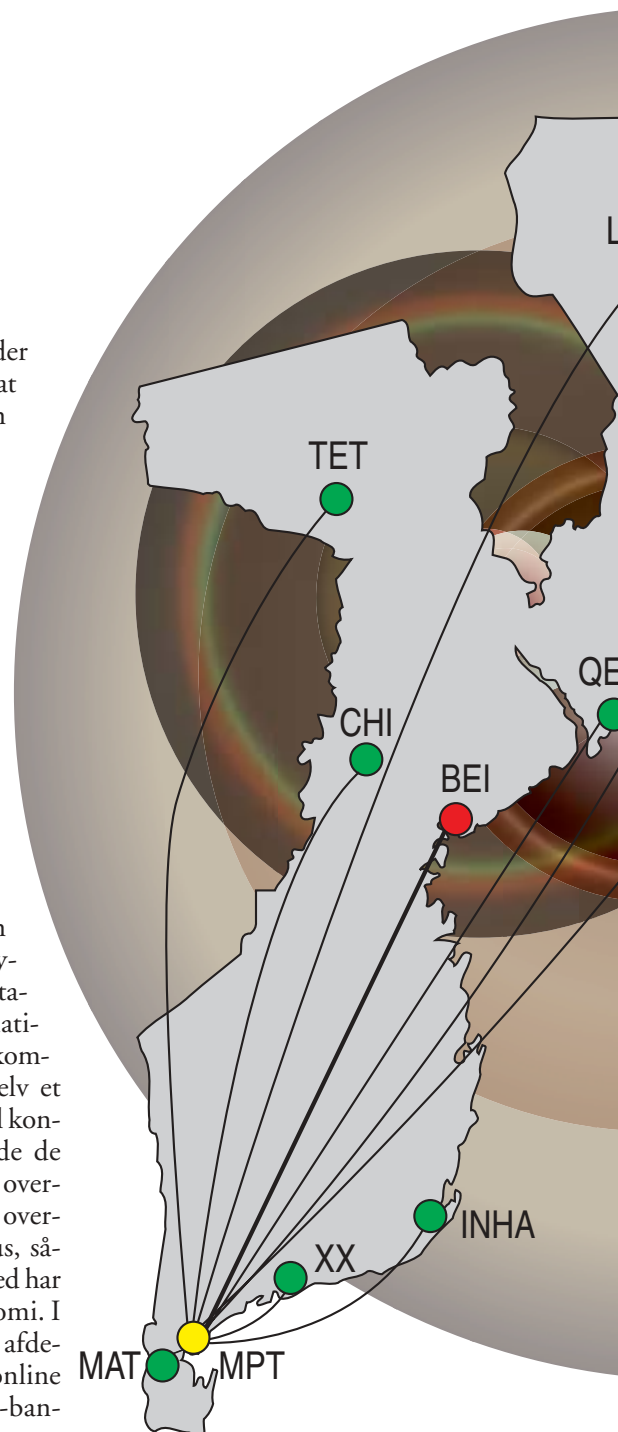
Desuden skal man også forstå den sociale og kulturelle sammenhæng statsapparatet fungerer i. Afrikansk tradition fordrer, at den, der har ressourcer, deler den med sin familie, og familiebegrebet har en langt videre udstrækning end i Skandinavien. Staten er for svag til at kunne udspænde sikkerhedsnet under befolkningen, og man må derfor stole på egen kraft og fantasi i en meget hård kamp for at overleve.

Styr på økonomien

Med international hjælp – herunder dansk – har den mozambikanske stat besluttet at prøve at få styr på sin økonomi. Det sker i et stort projekt ved navn SISTAFE under landets ministerium for planlægning og finanser (MPF). Man håber at kunne få bragt likviditeten under kontrol, at forhindre de værste unoder og svindel og lægge grunden til god regeringsskik på det økonomiske område.

Statsligt ERP-system

En del af projektet går ud på at opbygge et it-system der skal håndtere den samlede statsøkonomi: Udbetalinger, pengeoverførsler, bankkonti, ejendomsadministration osv. Nærmest et statsligt ERP-system. Første skridt er at samle alle statens konti i den mozambikanske nationalbank, dvs. overføre dem fra de kommercielle banker. Dette er i sig selv et stort arbejde, idet man for en hel del kontis vedkommende skal ud at finde de statslige ejere. Når disse konti er overført, skal der hver dag dannes en oversigt over kontobevægelser og status, således at finansministeriet til stadighed har et ajourført billede af statens økonomi. I næste fase skal finansministeriets afdelinger i landets 11 provinser være online med et transaktionssystem á la e-ban-

king, og endelig skal samtlige statsinstitutioner i provinsernes hovedstæder være online på samme system i løbet af 2004 og 2005. Landets kommercielle banker er selvsagt skeptiske over for systemet, fordi det formindsker deres muligheder for at arbejde med statens penge, dvs. de går glip af de rentetindtægter, de indtil nu har kunnet hale hjem gratis.

Forhindrer snyd

For at vanskeliggøre snyd skal der fremover tre forskellige personer til at bestille varer og tjenesteydelser, betale for og modtage leverancerne. Desuden vil alle

statsinstitutionerne tre gange om dagen modtage opdateret status, og de vil ikke længere kunne overtrække deres konti eller overskride den lovbefalede reservebeholdning. Alle transaktioner og alle tekniske begivenheder logges, og logningen gemmes i fem år. Systemet vil naturligvis ikke kunne forhindre avanceret snyd, men hvis der er politisk vilje til at indføre et effektivt revisionssystem, så ligger data parat.

Open source

Applikationen programmeres efter J2EE med en Oracle database som basis og arbejdsstationerne bruger Linux som operativsystem. Grundlæggende arbejder hele systemet paa open source.

Privat, lukket net

Telekommunikationsdelen af projektet er meget omfattende. Det centrale datacenter i Maputo forbindes med lejede kredsløb (tråd eller satellit) til finansministeriets 11 provinsafdelinger i en stjernetopologi. Fra provinsafdelingerne grenes der så videre ud i en lokal stjerne til de øvrige statsinstitutioner i byerne. Det giver i første omgang omkring 200 lokale netværk og senere hen op imod 500. De lokale netværk består af en router, en switch, et antal arbejdsstationer, en printer og en checkprinter. Der er ingen server, fordi applikationen i Maputo nås ved hjælp af en browser. Arbejdsstationerne benytter sig af sikkerhed på portniveau efter 802.1x-standarden, dvs. at kun en bestemt maskine kan koble sig til en bestemt netværksport. Hvis ikke det er den rigtige maskine på den rigtige port, så lukkes den pågældende port, og der sendes en alarm til netkontrolcentret. Router og switch og tilhørende UPS er installeret i lukkede racks med sensorer, der overvåger temperatur, ventilation og dørlåsens tilstand. Hele nettet er et privat, lukket net, der

ingen fysisk forbindelse har til andre netværk paa protokolstakkens niveau 3 og opefter. Der er IPSec-kryptering igennem hele nettet, og i det hele taget er der taget så mange sikkerhedsforanstaltninger som muligt.

Sekundært datacenter

I første omgang implementeres netværket via et landsdækkende frame relay system, men netværket er designet således, at Wide Area-delen med lethed kan udskiftes med andre transmissionstyper, som f.eks. satellitbårne kredsløb. Dette kan blive nødvendigt af hensyn til opetiden, idet Mozambique med jævne mellemrum rammes af voldsomme tornadoer. Derfor er der også planer om at oprette et sekundært datacenter i Beira, landets næststørste by, ca. 1000 km nord for Maputo.

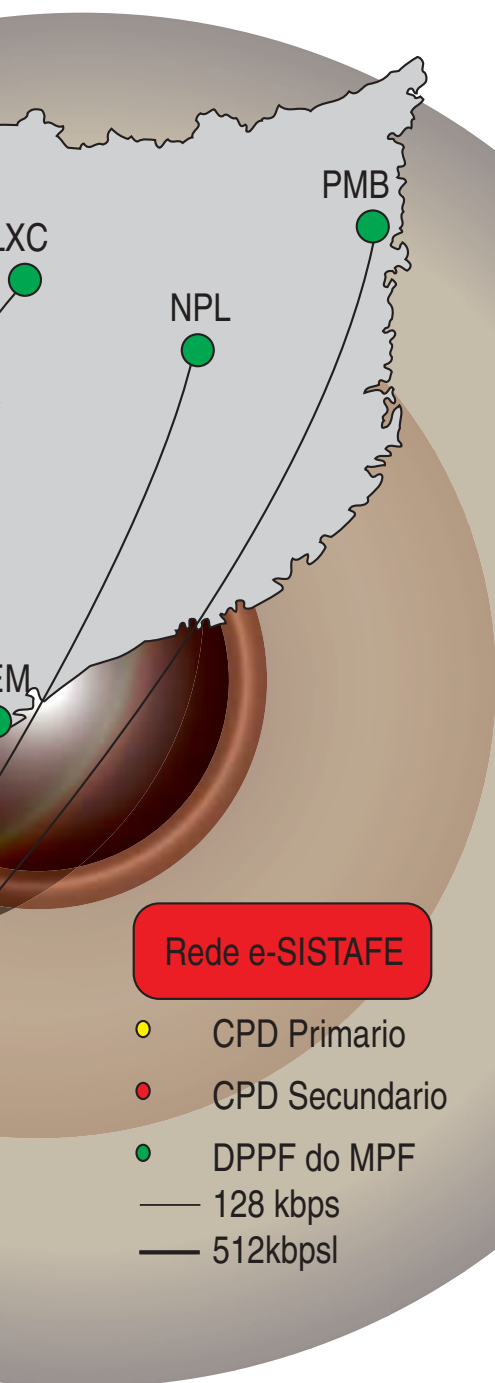
I datacentret i Maputo bliver alle netværksenheder og servere duplikeret. Her installeres også overvågningsprogrammel (HPOpenView og CiscoWorks), der gør det muligt at kontrollere alle enheder fra centralt hold, ligesom der installeres en central GPS-styret tidsserver, der gør det muligt at opretholde konsistent tid i hele nettet – dette ikke mindst af hensyn til revisionen.

Logistisk problem

Bare at få rullet systemet ud til de første 200 lokationer er et logistisk problem af dimensioner i et land med en svag teknologisk vidensbase og svag infrastruktur. Først skal der skaffes passende pakhusfaciliteter, så skal udstyret samles og testes, derefter skilles ad og pakkes, så transporteres ud til installationsstederne, samles og testes igen og så endeligt kommissioneres, hvis ellers der er kabling og elektricitet derude. Alt i alt en udfordring, der vil noget.

Spændende opgave

Men vi er en flok internationale konsulenter fra Brasilien, Cuba, USA, England og Danmark, der sammen med en tilsvarende flok mozambikanere har taget udfordringen op. Det er en utroligt spændende opgave, der, når den engang er løst, måske kan danne skole for andre udviklingslande, der kæmper med de samme problemer. Ikke at man kan løse sociale og kulturelle problemer med teknologi, men måske kan et system, som det vi er igang med at implementere, skaffe albuerum således, at der bliver kræfter til at tage fat på de andre problemer. ■

Eksport af it-jobs

I USA er den stigende eksport af it-jobs til lande som Indien og Rusland kommet i offentlighedens søgelys. Det er sket efter, at interesseorganisationen WashTech har offentliggjort en intern samtale blandt IBM-chefer om emnet. PROSAbladet har i den anledning talt med Marcus Courtney fra WashTech.

AF KARSTEN BENGTTSSON,
SAN FRANCISCO

Uden for en outsourcing-konference i San Francisco står op mod 50 aktivister. De holder alle skilte og bannere, der protesterer mod en af de nyeste trends indenfor it-branchen – nemlig såkaldt offshore outsourcing af it-relaterede jobs – hovedsagligt til lande som Indien og Rusland.

- Offshore outsourcing ødelægger hele vores kvarter her i Silicon Valley. Det fjerner godt betalte jobs og ødelægger den i forvejen svage økonomi i området, si-

ger Joshua Sperry, der repræsenterer den lokale Silicon Valley-afdeling af fagforeningen Communication Workers of America (CWA).

Ifølge analyseinstituttet Forrester Research vil op mod 3,3 mio. service-betonede jobs blive flyttet til udlandet inden år 2015. Hermed vil godt to pct. af alle jobs blive ført uden for USA's egne grænser. Den nye trend rammer it-industrien særlig hårdt. Forrester Research skriver således i en nyligt offentliggjort rapport,

at godt 450.000 computer-relaterede jobs vil forsvinde til udlandet inden for de næste 12 år. Herefter vil hele otte pct. af alle computer-relaterede jobs blive ført til udlandet.

- Det er en meget alvorlig situation, som hele it-sektoren må se i øjnene, siger Dabashish Sinha fra researchfirmaet Gartner Inc. Det er en megatrend inden for hele it-branchen.

Som eksempler kan nævnes, at softwarefirmaet Oracle vil øge dets repræsentation i Indien fra 3200 it-arbejdere til hele 6.000 arbejdere. Microsoft vil ligeledes fordoble sin repræsentation i Indien, og it-konsulentfirmaet Accenture har allerede 4.400 lokale medarbejdere i Indien, Rusland, Kina og på Filipinerne.

Billigere lønninger

Det er først og fremmest billigere lønninger, der får mange it-firmaer til at benytte sig af såkaldt offshore outsourcing.

- Man kan ansætte en nyuddannet Java-programmør i Indien for en årsløn på 5.000 dollar (ca. 40.000 kr.) mod en løn på 60.000 dollar (ca. 480.000 kr.) her i USA, siger Stephanie Moore fra Forrester Research.

En af de organisationer, der arbejder for at begrænse it-firmaers brug af outsourcing af arbejdskraft til tredje verdens lande, er interesseorganisationen WashTech (The Washington Alliance of Technology Workers), der samarbejder med fagforeningen CWA.

WashTechs kampagne fik navnlig vind i sejlene efter, at organisationen fik fing-

Foto: www.washtech.org

World Wide Workers

rene i en intern telefonoptagelse, hvor flere topchefer fra IBM diskuterede det delikate emne. Optagelsen blev placeret på en intern website, men en forarget IBM-medarbejder overgav materialet til WashTech. På båndet høres blandt IBM's direktør for globale anliggender, Tom Lynch, som giver udtryk for sin bekymring over, hvordan koncernen skal slippe af sted med at flytte tusinder af it-jobs til udlandet, samtidig med at den amerikanske økonomi kører på lavblus, og mange it-medarbejdere er arbejdsløse.

- Der er meget lidt staten kan gøre for at standse offshore outsourcing. Derfor kan man frygte, at mange medarbejdere i stedet vil finde en løsning gennem øget organisering i diverse fagforeninger, siger en skræmt Lynch blandt andet på båndet, som WashTech overgav til en reporter fra The New York Times, der skrev en større historie om sagen.

- Den artikel blev afgjort startskuddet for vores kampagne, indrømmer Marcus Courtney talsmand for WashTech, som har hovedsæde i byen Seattle.

- Outsourcing har skabt en hel ny indstilling til fagforeninger blandt traditionelt fagforenings-træge it-folk, siger Courtney.

- Det har vist at ved at arbejde sammen, kan vi forberede alles vilkår.

Øget interesse

Den øgede interesse har blandt andet givet sig udtryk i, at WashTech har fået 16.000 abonnenter til deres online nyhedsbrev – et temmelig imponerende tal, når man tager i betragtning, at organisationen kun har 320 betalende medlemmer.

Ifølge Courtney lykkedes det endvidere interesseorganisationen at generere 13.000 protest e-mails, der alle blev sendt til den amerikanske kongres. Det har fået flere af de amerikanske folkevalgte til at tage spørgsmålet op – blandt andet har The General Accounting Office netop iværksat en større undersøgelse af hele idéen om offshore outsourcing.

- Jeg mener, at en grundig undersøgelse af hele spørgsmålet om outsourcing som en job-trend vil give os en bedre forståelse af, hvad der i virkeligheden foregår inden for it-sektoren, udtaler det demokratiske kongres-medlem Adam Smith som en begrundelse for at iværksætte undersøgelsen.

Ifølge Washtechs Marcus Courtney er situationen dog klar. Han mener, at det er enøjet, at it-firmaerne kun skæver til

lønforholdene, når de vurderer, om jobs skal flyttes til den tredje verden. En række andre forhold som arbejdssikkerheds- og miljøregler burde også spille ind.

- Det er for ringe, at hightech-firmaer som IBM, Microsoft, Oracle og Sun kun tænker på økonomiske besparelser og ikke på eksempelvis miljø- og arbejdsforholdene i de lande,” siger Marcus Courtney til PROSAbladet.

- Men de relativt fattige lande er vel interesserede i disse hightech-jobs?

- Det er muligt. Men det må være muligt for disse lande at skabe sig en økonomi baseret på hightech – uden at de skal tage jobbene fra os.

- Mange økonomiske eksperter taler om et såkaldt ”opsving uden jobs”. Er det, hvad vi er ved at se her?

- Absolut. Det kan man se her i Seattle-området, hvor der er 10% arbejdsløshed blandt IT-folk. Alligevel taler man om, at vi er ved at opleve et økonomisk opsving indenfor IT-sektoren. Men hvad hjælper det, når der ikke kommer flere i arbejde?”, slutter Marcus Courtney fra organisationen WashTech, der i Cyberspace holder til på adressen:

www.washtech.org

Foregangslandet for fri software i Norden

Norge var det første nordiske land, hvor staten besluttede at undersøge, hvordan fri og open source-software kan benyttes i den offentlige forvaltning. FLOSS er forkortelsen for Free/Libre Open Source Software.

AF ANNE ØSTERGAARD, NÆSTFORMAND
I IT-POLITISK FORENING

Allerede i 2001 udkom Statskonsults rapport: „Kan Linux og åben programvare benyttes i forvaltningen?“ Udviklingen af FLOSS-programmer til brug på de enkelte pc'er er i rivende udvikling. Derfor bliver der i de fleste lande i verden hele tiden fulgt op på status for udviklingen. Det har bevirket, at flere stater, kommuner, storbyer, virksomheder og private, nye brugere lader sig overbevise og begejstre over alle de valgmuligheder og friheds- og informationsrettigheder, åbent programmel tilbyder sine brugere.

Fri konkurrence på lige vilkår en forudsætning for demokrati

Det gav genlyd og store overskrifter i Aftenposten, Norges største dagblad, da „Staten sa opp Microsoft-aftale“.

- Vi synes, at den aftale, vi har haft med Microsoft, i virkeligheden har givet Microsoft et monopol på et område, hvor vi er tjent med at få konkurrence, udtalte arbejds- og administrasjonsminister Victor Danielsen Norman til NRK, Norges radio. Hans pointe bliver understreget af det faktum, at offentlige indkøb udgør en meget betydelig andel af de samlede offentlige udgifter. Desuden har statens valg af programmer en afsmitende virkning på, hvad private og virksomheder vælger.

Alle lande stræber efter at undgå monopoldannelse og skabe fri konkurrence på lige vilkår, så lovgivningen om offentlige indkøb kan komme til at virke efter hensigten. Det er derfor nødvendigt, at myndigheder laver et check på deres regler og rutiner, således at der reelt skabes ens vilkår, en såkaldt ” leveled playing

field”, når staten og andre offentlige myndigheder fastsætter udbudsvilkår ved licitationer.

Åbenhed i forvaltningen

I såvel Norge som Danmark har statslige myndigheder gennemgået al lovgivning med henblik på at sidestille elektroniske og traditionelle medier. Dette arbejde er ved at være færdigt. Tilbage står at få etableret en sund, tidssvarende og fornuftig praksis, således at borgerne kan have størst mulig tillid til den offentlige forvaltning. Åbenhed i forvaltningen og tydelige regler er netop en forudsætning for gennemsækelighed og gennemsigtighed. Det er også nødvendigt for at have adgang til ældre data for at kunne redegøre for et udviklingsforløb. Nu gemmes vor historie også elektronisk.

Teknologiens konsekvenser

Teknologirådet i Norge arbejder med en rapport om programvarepolitik: En ekspertgruppe vil arbejde med vigtige spørgsmål som demokrati, standarder, sikkerhed og konkurrence. Rapporten kommer i april 2004.

Linux i norske skoler – et flagskibsprojekt

Det mest prominente norske projekt er ”SkoleLinux”, som også bliver oversat til tysk. Både store og mindre norske kommuneskoler har allerede skiftet til GNU/Linux, og flere er i gang med at følge efter på grund af succesen. Det er gået hurtigt i Bergen Kommune, hvor der anvendes GNU/Linux i alle grundskolerne. På nettet er der blevet oprettet en

side, der oplister, hvilke skoler, der har erfaringer med anvendelsen af GNU/Linux. Så kan nye skoler hurtigt se, om der er hjælp at hente i nærområdet, så et samarbejde kan sættes i gang.

FLOSS på højere læreanstalter

Det er velbevaret hemmelighed, at flere universiteter ikke blot i Norge, men i hele verden har anvendt FLOSS-programmer gennem lang tid. Oslo Universitet, Handelshøjskolen BI, Højskolerne i Oslo, Østfold og Agder, for bare at nævne et par eksempler. Det vil være oplagt, at staten og andre offentlige myndigheder drager nytte af de positive erfaringer, som universiteter og højskoler overalt i Norden allerede er i besiddelse af. Disse erfaringer burde kanaliseres ind i et videns- og erfaringscenter, et ”Center of Excellence”, som man har det i for eksempel Tyskland, Frankrig og Holland.

FLOSS i forskningen

Overalt, hvor man har behov for at foretage større matematiske beregninger, egner de frie programmer sig. Man kan sætte mange pc'er sammen i „clusters” og derved udnytte den store samlede kapacitet. Norsk Polarinstitut anvender FLOSS i sin videnskabelige virksomhed og Norsk Elektro Optik A/S anvender GNU/Linux, blandt andet til kontrol af gasrørledninger i Nordsøen.

Sundhedssektoren

Sundhedssystemet fattes altid penge. Derfor er FLOSS blevet en god mulighed for at opnå besparelser uden at gå på kompromis med kvaliteten på programmerne. Desuden kan programmer-

ne målrettes til at dække brugernes egne særlige behov.

Kan man basere sin forretning på FLOSS?

Store virksomheder som Star Shipping i Bergen anvender fri software. I det hele taget er FLOSS populært i forretningsverdenen, bank, forsikring og shipping og inden for kunst-, design-, film- og musikverdenen og i landbruget for blot at nævne nogle af de vidt forskellige anvendelsesområder. I den internationale filmindustri anvendes GNU/Linux til at lave animation, blandt andet i science fiction-film. Et andet interessant eksempel er et selskab, som hedder ItsOpen. De er i færd med at kreere en skræddersyet løsning til optikere, som er baseret på FLOSS.

Folkeoplysningen og fritiden

Norske biblioteker, Bibliotek- Systemer A/S og Norsk TV 2 er nogle eksempler på kulturinstitutioner, som anvender fri programvare.

Norsk FLOSS

Norge er ophavsland til verdenskendt software, f.eks. browseren „Opera”. Opera distribueres ganske vist som lukket programmel. Men folkene bag Opera er meget optagede af at anvende åbne standarder og er samtidig ihærdige bekæmpere af softwarepatenter. Et andet eksempel er softwarevirksomheden „Trolltech”, der siden 1994 har skrevet programmer og givet support til sine kunder. På en

Links:

Statskonsults rapport fra marts 2001:
www.statskonsult.no

Teknologirådet i Norge om Programvarepolitik:

www.teknologiradet.no

Testskolerne kan findes på:

<http://developer.skolelinux.no/index.html>

Højskolen i Agder: www.hia.no

Teknologirådet i Norge, åben høring 3.september 2003:

www.teknologiradet.no/

På www.linux.no/linuxbrukere.html findes en længere liste over norske Linux-brugere.

Informationssamfundet for alle:

Helsetilsynsmyndighederne i en lang række kommuner fra nord til syd i Norge anvender FLOSS programmel.

Søg efter www.helsetilsynet.no

Foto:Leo Gullbring, Polfoto

åben høring afholdt af Teknologirådet i Norge den 3.september 2003 udtalte Trolltech -at FLOSS var særlig egnet til offentlig informationsbehandling.

På grund af:

- Informationstilgængeligheden: Åbne standarder er reglen.
- Tilpasningsmuligheden: Ændring og tilpasning af programmer er uden videre tilladt.
- Økonomien: Brugsværdien og robustheden øges proportionalt med antallet af brugere og programmører.
- Økonomien: Open source-software kræver mindre maskinressourcer.
- Sikkerheden: Open source-software er mindre udsat for virus og orme.

På alle disse områder er open source-software bedre. Offentlige fællesorganer bør tilrettelægge udvalgte åbne programmer til brug i offentlig sektor (som UNINETT og Skolelinux gør i dag).

Den 30. september afholdt Nærings- og Handelsdepartementet sammen med Teknologirådet et seminar i Oslo om: ”Informationssamfundet for alle: Teknologi, brugervenlighed og et åbnere samfund”. Det er under eNorge, at dette initiativ er blevet sat i gang. På seminaret talte blandt andre Jon ”Maddog” Hall om demokratisk teknologi ved hjælp af åben kildekode.

Mulighed for lokal support

Support kan normalt hurtigt findes på nettet. Men der er altid en lang række store

og mindre store virksomheder, der er klar til at tegne 24-timers support-aftaler med lokale brugere, uanset at det ikke er disse virksomheder, der har udviklet eller leveret programmerne. Det kan de gøre, fordi de kender de almindeligste program-pakker, og fordi de har adgang til at læse kildeteksten, der er åben.

Pengene og ekspertisen bliver i landet

Dette giver mulighed for national, regional og lokal indtjening.

På sigt vil det bevirke, at der bliver mulighed for at specialisere sig lokalt og inden for visse specialer og fag. I fremtiden vil det nemlig ikke være nok at være teknisk ekspert. Der vil blive behov for personer, der kan både teknik og noget andet f.eks. inden for shipping, bank, sundhed, kunst, musik eller andet.

Indenlandsk kundskabsopbygning

Den viden, man skaffer sig ved brug af FLOSS, forøges i en stadigt stigende kurve, fordi programmerne på basale punkter ligner hinanden i den måde, de er konstrueret på. De er, som man siger, UNIX-lignende og modulært opbyggede. Det kan derfor godt betale sig at anvende tid og kræfter på at dygtiggøre sig, både for informationssamfundets og den personlige udvikling og tilfredsstillelses skyld. ■

Ta' på ferie med RUNA

Årsrejseforsikring med afbestillingsforsikring

Tegn forsikringen i RUNA og vær klar til ferien

RUNAs Årsrejseforsikring med afbestillingsforsikring dækker dig og hele din husstand på ferierejser i Europa, uden for Danmark - uanset hvor tit I rejser om året.

Inden rejsen påbegyndes dækker afbestillingsforsikringen bl.a.:

- ◆ **Refundering af rejsens pris** - hvis ferierejsen må aflyses på grund af f.eks. alvorlig akut sygdom. Ved f.eks. bilferie dækkes forudbetalte, ikke refunderbare transport- og opholdsudgifter i relation til rejsen.
- ◆ **Erstatningsbil ved bilferie** - hvis din bil kaskoskades kort før ferien begynder.

Under selve rejsen dækker Årsrejseforsikringen bl.a.:

- ◆ **Erstatning for ødelagte feriedage** - til alle rejsedeltagere, hvis en sikret bliver indlagt eller lægeordineres indendørs ophold ved f.eks. sygdom.
- ◆ **Forsinket bagage** - mere end 5 timer på udrejsen.
- ◆ **Sygeledsagelse** - nødvendige ekstra udgifter til en medrejsende ved sygeledsagelse.
- ◆ **Hjemkaldelse** - nødvendige ekstra rejseomkostninger ved hjemkaldelse til Danmark.
- ◆ **Tilkaldelse** - rejse- og opholdsudgifter ved tilkaldelse ud til en sikret syg eller tilskadekommet person.
- ◆ **Skade på feriebolig** - evt. ekstra udgifter til indlogering, hvis ferieboligen ikke kan benyttes grundet skade.
- ◆ **Akuttækning for tandbehandling**
- ◆ **Psykologisk krisehjælp**
- ◆ **Overfald**

Prisen for Årsrejseforsikring med afbestilling er kr. 350,-.

Hvis ferierejsen går uden for Europa, kan du, udover en særskilt afbestillingsforsikring, også tegne en Oversøisk Rejseforsikring i RUNA, som bl.a. omfatter sygdoms- og hjemtransportforsikring.

For at kunne tegne rejseforsikringer i RUNA, skal du have din Familiens Basisforsikring hos os.

Få mere at vide om RUNAs rejseforsikringer på www.runa.dk - her kan du beregne og tegne forsikringerne samt se forsikringsvilkårene - eller ring og hør nærmere på telefon **33 32 22 00**.

RUNA FORSIKRING A/S

Farvergade 17 · 1463 København K · Tlf. 33 32 22 00 · Fax 33 15 77 55 · www.runa.dk

Kun for medlemmer af Prosa

- Ja tak, jeg ønsker Familiens Basisforsikring udvidet med Årsrejseforsikring med afbestillingsforsikring.
- Jeg vil gerne kontaktes.

Stilling: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Tlf. privat: _____ Tlf. arbejde: _____

Prosa 609

Sendes
ufrankeret.
Modtageren
betaler porto.

RUNA FORSIKRING A/S

Farvergade 17
+++ 0857 +++
1045 København K

Girlz Night i PROSA

Kvinder & Økonomi m/ Danica

Få styr på din økonomi

Mandag den 8. December
kl. 17.30
indbyder PROSA dig til
en Pigeaften i
samarbejde med Danica.

Der vil være fokus,
overblik og gode råd at
hente, inden impulsive
julegaveindkøb og
januarudsalget lurer
forude og truer vores
saldobalance.

Så tøv ikke - kom og få
en fornøjelig aften med
andre piger
-der vil være drikkevarer
og et lettere traktement.

Vi ses i kælderens i
Ahlefeldtsgade 16,
1359 Kbh K

Tilmelding til Malene
Meisner på
mam@prosa.dk
www.prosa.dk/oest

Café ØST

Tirsdag den 2. december vil PROSA/ØST gerne se dig til en informativ aften med efterfølgende Julefrokost. Vi byder velkommen til de nye medlemmer af PROSA/ØST og fortsætter aftenen med oplæg og debat.

Kl. 16.30 er der velkomst og intro for de nye medlemmer

kl. 18.00 starter Cafe ØST

PROSAs formand Peter Ussing vil fortælle om
Offshore Outsourcing.

Efterfølgende vil PROSA/ØST byde på
et lille Julefrokost Traktement.

Arrangementet foregår i PROSA,
Ahlefeldtsgade 16, kld.
1359 København K

Vi har cirka plads til 30 deltagere så hurtig tilmelding via
mail til

mam@prosa.dk er tilrådeligt.

Ved deltagelse i Intro-mødet kl. 16.30 - husk at tilføje det

CAFE-Øst

Øst-projektet, Malene Meisner

Ny Ferielovspjece

Formålet med pjecen er at give PROSA's medlemmer et generelt indblik i de ferieregler som er gældende på arbejdsmarkedet. Pjecen er opbygget på den måde, at efter hvert kapitel følger de kommentarer, som er relevante i forhold til paragrafferne. Siden ferieloven blev vedtaget i 1938, er der i med tiden af Folketinget foretaget ændringer som hovedsagligt har drejet sig om feriens længde og størrelsen på feriegodtgørelsen. I forbindelse med den seneste vedtagne lovændring, som blev vedtaget i år 2000, har man bevaret principperne i ferieloven. De væsentligste ændringer, som er vedtaget er, overførsel af ferie fra et ferieår til et andet, sygdom ved ferie, ændring fra 6-dages ferieuge til 5-dages ferieuge. Ud over de rettigheder som fremgår af ferieloven, kan der på overenskomstniveau eller i virksomheder uden overenskomstdækning være aftalt bedre vilkår, f.eks.: Højere ferietillæg end 1%.

Open source for brugere

I august lancerede Nordisk Ministerråd en fælles nordisk hjemmeside, hvor forbrugerne kan hente open source-programmer til både privat og professionel brug www.nordicos.org. Hjemmesiden er lavet af Forbrugerinformation i Danmark, og formålet er at gøre det nemt for forbrugeren at få et overblik over, hvilke open-source-programmer, der er til rådighed, og at gøre det nemt at hente og installere programmerne til eget brug.

AF PETRA HUSUM, FREELANCE

Forbrugerinformation har i forvejen markeret sig stærkt som fortaler for brugen af open source både for private, for virksomheder og i den offentlige administration.

I en pressemeddelelse i forbindelse med lanceringen af hjemmesiden skrev Forbrugerinformation, at formålet med siden er at gøre det nemt for forbrugeren at få et overblik over, hvilke open-source-programmer, der er til rådighed, og at gøre det nemt at hente og installere programmerne til eget brug.

Nordicos.org udfylder et tomrum

Jeg tror bestemt, at Nordicos.org udfylder et behov, der længe har været der. Open source-software er for mange mennesker omgærdet med en del mystik. Det kan være både berettiget og uberettiget, men bare det, at der nu findes et sted, der tager udgangspunkt i, hvad man som forbruger har behov for i en konkret situation, som giver et overblik, og som forsøger at forklare tingene i et ikke-teknisk sprog, er et rigtig godt skridt på vejen. For mennesker, der er interesserede i open source, men som har svært ved at finde et udgangspunkt, er Nordicos.org et godt sted at starte.

Scenarier

Hjemmesiden er logisk og konsistent bygget op. Man kan vælge at tage udgangspunkt i den situation man er i, her kaldet scenarier, hvoraf der er 6. Et af dem er f.eks. Hjemmebruger-scenariet, der foreslår programmer til mail, surf og tekstbehandling. Et andet er Linux-scenariet, der beskriver, hvordan man skifter operativ-system til Linux, og et tredje er Virksomhed-scenariet, der giver virksomheder bud på, hvordan de kan omlægge deres hjemmeside til open source via Apache og MySQL. Her ud over er der scenarierne børn, lyd og grafik.

Programmer

Man kan også tage udgangspunkt i den type program, som man har brug for. I afsnittet 'Programmer' findes en liste over de mest almindelige open source-programmer/projekter samt informationer om hvert af dem. Hvert program er kategoriseret på tre forskellige måder: 1. Efter type (p.t. 15 forskellige typer såsom uddannelse, kontor, e-mail, økonomi), 2. Efter erfaringsniveau (4 niveauer) og 3. Efter operativsystem (Linux, Mac, Windows). Så det er nemt at finde lige det program, man er interesseret i. Og her kommer man så til nok de stærkeste faciliteter på Nordicos.org – nemlig omtalen af de enkelte programmer/projekter. Efter samme genkendelige skabelon er alle programmerne beskrevet ud fra nedenstående emner:

- Funktionalitet – der beskriver hvad programmet kan bruges til
- Historie – links til historien bag programmet/projektet – oftest til programmets egen hjemmeside
- Installering – korte installationsoplysninger til de respektive platforme samt links til downloadsider og installationshjælpesider
- Dokumentation – links til brugermanualer, FAQs, systemkrav, artikler m.v.

- Hjælp – der giver links til de forskellige hjælpemuligheder for det enkelte program. Det kan f.eks. være oversigter over support, links til brugergrupper, mailinglister, IRC-chat, debatfora, Twikis osv.
- Tilpasning – links til muligheder for tilpasning med f.eks. plug-ins og skins.
- Klassifikation – her kategoriseres programmet efter programtype, brugerniveau og efter hvilken platform, det kan køre på.

Platforme og skærmdumps

I højresiden af skærmen kan man ud for hvert program finde små kasser, hvor man nemt og hurtigt kan se hvilken platform, programmet kører på, hvor der er informative tekster og links til downloads, og hvor der er eksempler på skærmdumps.

I afsnittet 'Links' genfinder man de links til dokumentation, support og download, man fandt under det enkelte program samt en masse andre gode og brugbare links, f.eks. til forskellige brugergrupper.

Mange vil stå af

Som man kan se af ovenstående, er Nordicos.org nærmest at betragte som en opdateret, tematisk linkoversigt, hvor der er lagt vægt på at finde frem til de bedste programmer, og herefter guide brugerne til de steder på internettet, hvor de finder den bedste information og hjælp til installation og brugen af programmerne. Men hermed er man også meget hurtigt ude på hjemmesiderne for de respektive projekter/programmer. Og det er jo også her det sner. Til gengæld er det også her, at nogle (mange?) brugere vil falde fra. Siderne er jo oftest på engelsk, og brugervenligheden for slutbrugere er ikke altid sat i højsædet. Rigtig mange brugere, der lige kan finde ud af at installere et Windows-program fra en cd, vil meget hurtigt stå af overfor disse meget teksttunge sider fyldt med fagtekniske termer.

Det *ville* være et kæmpe arbejde at skulle konvertere installationsoplysninger, dokumentation og andet fra disse sider

til brugermanualer på dansk for almindelige brugere. Det *ville* også være et Si-syfosarbejde, da programmer og dokumentation jo hele tiden udvikler sig og bliver ændret. Men det *ville* rykke at give slutbrugerne vejledninger om installation og brug på en måde og i et sprog, som netop var henvendt til denne gruppe. Oftest er det jo udviklerne selv, der skriver disse vejledninger, og de har det med at tage mange ting for givet. I en vis udstrækning har Nordicos.org fulgt op på dette med kortfattede anvisninger, og man kan håbe på, at der bliver råd og tid til at udbygge dette arbejde.

Hvad er open source?

Som det sig hør og bør, er der på Nordicos.org et helt afsnit sat af til definitioner af free software og open source. Der er forklaringer på de forskellige typer af licenser og kategorier. Væsentlig ting at have med på en hjemmeside om open source-software, men der er ikke gjort meget ud af formidlingen, og der kunne også være andre spørgsmål om open source, der kunne interessere forbrugerne.

Dels kunne man ønske sig en mere forenklet og pædagogisk gennemgang af de forskellige begreber, så det blev mere brugbart for almindelige brugere, der f.eks. bare gerne vil vide, om det nu er lovligt at kopiere sit favoritprogram og forære det til vennerne eller lægge det ud på internettet.

Der mangler en FAQ

Dels kunne man også benytte lejligheden til at omtale og præcisere svarene på nogle af de spørgsmål, man ofte hører, når talen falder på open source, f.eks.:

- Er open source mere driftsikkert end Windows?
- Er programmerne lige så gode og lige så brugervenlige?
- Er open source billigere for min virksomhed?
- Er open source-produkter ikke forfærdeligt svære at installere?
- Kan jeg få virus, hvis jeg bruger open source?

Og det ville være fint med nogle svar/betragtninger på den slags spørgsmål på Nordicos.org. Ikke at der findes en endegyldig sandhed, men der er efterhånden gjort så mange erfaringer og udgivet så mange rapporter, at nogle tendenser kan udtrækkes – og om ikke andet kan man offentliggøre disse erfaringer.

En fin udvælgelse, men hvor er CMS-systemerne

Det må have været en svær balancekunst at udvælge de rette programmer. Hvis man kigger på hjemmesider som freshmeat.net og sourceforge.net, der distribuerer open source-software, er antallet af programmer/projekter meget stort. F.eks. findes der på freshmeat.net

433 helt færdigudviklede programmer under open source-licens til slutbrugere – heraf 228 programmer til Windows-platformen. Det er derfor en kunst at finde det mest relevante og det bedste, og det synes jeg er lykkedes fint for skaberne af Nordicos.org. Der er tydeligvis kun medtaget programmer/produkter, der er gennemprøvet, og den stil må vi håbe holder. Dog skulle antallet af programmer udvides hen ad vejen.

Jeg savner f.eks. nogle af de gode open source-CMS-systemer. Der er nok foretaget et bevidst valg her, men flere af disse produkter ville gøre god fyldest på produktlisten og i Virksomhedsscenarioet. F.eks. ville det fremragende CMS-system Typo3, der blev omtalt i det seneste nummer af PROSAbladet, være et rigtig godt alternativ til mange små og mellemstore virksomheder. Og hvad med Plone og PostNuke! ■

Kort referat af PROSA/ØSTs generalforsamling

AF BJØRN WEST, MEDLEM AF PROSA/ØST

Mødet indledtes med et velkommen fra Mogens Sørensen. Derefter blev Hans Irgens og Christen Plum valgt som dirigenter.

Frank Lerholt blev valgt som referent. Stemmeudvalget: Der blev udpeget 3 stemmetællere

Generalforsamlingens lovlighed blev godkendt, og man gik over til Bestyrelsens og udvalgenes mundtlige beretninger.

Beretningen er som sådan optrykt i indkaldelsen. Thomas Kølle gennemgik kort beretningen, og man lagde vægt på, at ØST med sine forholdsvise mange medlemmer skulle have en stor indflydelse på politikken i Landssammenhæng via sin repræsentation i PROSAs Hovedbestyrelse og diverse udvalg.

Malene Meisner og Henrik Kroos fremlagde beretningen for ØST-projektet. Blandt andet lagde man vægt på hvervekampagner, bl.a. SMS-projektet. ØST-projektet (projektet har til formål at ska-

be faglig aktivitet og hverve nye medlemmer, primært på arbejdspladserne, red.) blev vendt og drejet, og man var enige om, at det skulle fortsætte.

Beretningen fra bestyrelsen og udvalg blev vedtaget.

Peter B. Rasmussen gennemgik regnskabet.

Regnskabet blev vedtaget.

Handlingsplanen blev fremlagt af Mogens Sørensen, Henrik Kroos, Jan Irgens og Malene Meisner.

Der var stor diskussion om, man skulle gå ind for kollektive overenskomster sammenlignet med individuel medlems-service.

Desuden blev Christen Plums forslag vedrørende en strategikonference vedtaget. Pengene dertil blev fundet i budgettet.

Handlingsplanen blev derved vedtaget med ændringer.

Budget og kontingent blev vedtaget med den ændring, at de arbejdsløses kon-

tingent ikke stiger.

Derudover blev også vedtægtsændringerne vedtaget.

Valg af medlemmer til bestyrelse og udvalg

Jan Irgens blev valgt til Hovedbestyrelsen med Henrik Kroos som suppleant.

ØSTs Bestyrelse:

Anders Wittrup, Thomas Kølle og Peter B. Rasmussen.

Suppleanter:

Jacob Gram, Lars Guldbæk og Gunnar Lind

Revisorer:

Christen Plum og Hans Irgens

Revisorsuppleanter:

Morten Rønne og Palle Lolk

Kort resumé fra CSC's generalforsamling

AF KIM DEHN NIELSEN, PROSA/CSC

PROSA/CSC holdt sin ordinære generalforsamling d. 28. oktober. PROSA/CSC in-sourcer medlemmer fra TDC, ISS og Tryg-Nordea m.fl. På vores ordinære generalforsamling bød vi velkommen til mange nye PROSA/CSC-medlemmer. PROSA/CSC Consulting Group Øst og Vest er klubber, som er stiftet i årets løb.

Forsamlingen overstod hurtigt de „forudsigelige“ valg og kastede sig over de aktuelle emner. OK-04, outsourcing, udflagning af arbejdspladser, opgavesituationen, de mange individuelle medlemssager og amerikansk personalepolitik var de emner, som gik igennem beretningen og debatten derefter.

PROSA/CSC's bestyrelser m.v. 2003-04.

PROSA/CSC:

Kim Dehn Jørgensen	GIS	H.B. repræsentant
Inger Colding-Jørgensen	DK	
Mette Gulstad	GIS	
Lotte Mikkelsen	DK	Bestyrelsesmedlem i CSC Danmark A/S
Jens Axel Hansen	GIS	H.B. Suppleant
Anne Lund Dam	DK	Suppleant - DK klub
Henrik Etzerodt	GIS	Suppleant - GIS klub
Jens Ditlev Nielsen	CG-øst	Suppleant
Kim Billing	CG-øst	Suppleant
Per Salomonsson	CG-vest	Suppleant
Peter Gulstad	DK	Suppleant

Rapport fra PROSA/STATs generalforsamling

AF KNUD ERIK PEDERSEN, BESTYRELSESMEDLEM I PROSA/STAT

PROSA/STAT holdt generalforsamling lørdag den 25. oktober 2003. Vi startede lidt forsinkede kl. 13.15 (togproblemer), men trods alt mødte der medlemmer uden tillidsposter i bestyrelsen op. Desuden deltog repræsentanter for forbundet og ØST som observatører. Generalforsamlingen forløb godt og i en god tone.

Der blev vedtaget et ændringsforslag til vedtægterne, der gør det muligt at være medlem af både STAT og en anden lokalafdeling. Formålet med denne beslutning er, at det skal være muligt at være aktiv i den lokalafdeling, der ligger tættest på ens opholdssted. Specielt for lokalafdelinger som STAT, med en stor geografisk spredning, kan det være svært at deltage i STATs aktiviteter, mens det f.eks. ville være mere enkelt at deltage i aktiviteter i VEST.

Hovedemnet var selvfølgelig forholdet til Personalestyrelsen. Det gælder både afslutningen af organisationsaftalen samt den konkrete sag i Hjemmeværnet (se PROSAbladet oktober 2003). Organisationsaftalen er ikke

færdig, selv om indholdet for længst er forhandlet på plads. Det blev besluttet at indkalde til APR-møde (repræsentantskabsmøde) for at diskutere situationen. Selve organisationsaftalen skal i henhold til PROSA/STATs vedtægter godkendes ved urafstemning for at være gyldig.

Henrik Jordt, der er stedfortrædende tillidsrepræsentant i Hjemmeværnet, gav en grundig gennemgang af sagsforløbet ved overflytningen til PROSA. Sagen havde også været behandlet på STATs møde for tillidsrepræsentanter den 22. oktober 2003, der havde fremsat en udtalelse om sagen. Generalforsamlingen tilsluttede sig enstemmigt denne udtalelse, som du kan se andet sted i dette nummer af PROSAbladet.

Bestyrelsen blev genvalgt, men det var ikke muligt at finde en suppleant til hovedbestyrelsen, hvorfor generalforsamlingen bemyndigede bestyrelsen til at udpege suppleanter efter behov.

Generalforsamlingen sluttede kl. 17, hvorefter STAT var vært for en middag for de fremmødte.

Redaktionen har modtaget en klage fra tillidsfolkene i Hjemmeværnet:

Vedr. artikel i PROSAbladet nr. 10 omhandlende gidseltagning af 17 it-medarbejdere i Hjemmeværnet.

Undertegnede har med stor interesse læst artiklen og finder at indholdet giver et meget rammende og præcist indhold af hændelsernes forløb. En stor ros til artiklens forfatter!

Dog finder vi, at illustrationen på side 5, forestillende en soldat i spring, stikkende en bajonet i PROSAlogo og nederst indsat med Hjemmeværnets logo, er aldeles upassende, idet den omhandlende konflikt principielt er imellem PROSA og Personalestyrelsen, hvilket artiklen også klart giver udtryk for.

Vi finder derfor at ovennævnte illustration fjerner fokus fra den virkelige "skurk" og bringer Hjemmeværnet som helhed i et dårligt lys, hvilket bestemt ikke har været vores hensigt.

Venlig hilsen

Christian B. Høst Tillidsrepræsentant

Henrik Jordt Stedfortrædende tillidsrepræsentant

Beklagelse:

Redaktionen beklager, at den aftrykte tegning med sit budskab ikke rammer den rette institution. Redaktionen har ikke haft til hensigt at skabe uklarhed om sagens kerne med illustrationen.

På redaktionens vegne

Thor Temte

Redaktør

17 it-medarbejdere i Hjemmeværnet er kommet klemme, fordi de skiftede fagforening. De trues med lønnedgang på 62.000 kr. i gennemsnit. PROSA/STATs tillidsrepræsentanter, som var forsamlede til seminar i Odense den 22. oktober 2003, udtaler stor utilfredshed med Personalestyrelsens ageren i denne sag.

Udtalelse:

Personalestyrelsens nytolkning uacceptabel

Vi finder det er uacceptabelt at Personalestyrelsen ensidigt, uden forudgående varsel og forhandling, nyfortolker gamle aftaler til skade for de ansatte og arbejdspladsen.

Det er uacceptabelt, at enkeltpersoner tages som gidsler i en sag, der handler om Personalestyrelsens ønske om at tvinge PROSA/STAT over på ny løn og få PROSA/STAT og HK/STAT til at indgå en fælles organisationsaftale. Det er svært at opfatte denne sammenkædning

som andet end et overenskomststridigt kollektivt kampskridt fra Personalestyrelsens side.

Vi støtter it-folkene i Hjemmeværnet og deres kamp. For os at se handler det om andet og mere end deres løn. De er uforskyldt havnet i en situation, hvor deres personlige velfærd udnyttes i et kynisk spil.

Vi kan ikke lade være med at knytte begivenhederne sammen med den udvikling det offentlige som arbejdsgiver har

gennemgået i de seneste 5-10 år. For eksempel lønsystemer, hvor nogle ansatte betaler andre ansattes lønstigninger, de mange arbejdsskader og fyringer af ældre medarbejdere ved sparerunder.

Vi ser frem, til at den aktuelle situation for vores kollegaer i Hjemmeværnet løses til deres tilfredshed.

PROSA/STAT
PROSA's tillidsrepræsentantseminar
22. oktober 2003

Rapport fra VESTfronten

PROSA/VEST afholdt generalforsamling lørdag den 25. oktober. Generalforsamlingen var i sjældnen grad ramt af afbud, så der var ikke så mange deltagere. Det forhindrede dog ikke en god generalforsamling med en levende og spændende debat.

Af HANNE LYKKE JESPERSEN,
FAGLIG SEKRETÆR

Det helt store debatpunkt var arbejdsløsheden

Med stadig flere arbejdsløse medlemmer er det vigtigt, at PROSA ser på, hvad vi som organisation kan gøre. Diskussionen satte også sit præg på arbejdsplanen, hvor det blev besluttet

- At være opsøgende i forhold til at skabe praktikpladser, f.eks. gennem brug af APR-netværket.
- At der indkaldes regelmæssige orienteringsmøder for arbejdsløse medlemmer.
- Fortsætte og udbygge arbejdet med at skabe målrettede workshops og andre kompetenceforløb med særlig henblik på jobskabelse, som f.eks. webservices-gruppen i Århus. Arrangementerne kan evt. laves i samarbejde med andre fagforeninger og må gerne foregå på uddannelsesstederne inden for vort område.
- At skabe rammer for fælles fora for arbejdsløse medlemmer og medlemmer i arbejde.
- At inddrage de arbejdsløse i dette arbejde

Herudover er det højt prioriteret, at der skal være aktiviteter i HELE det vestlige område, bl.a. ved brug af skoler i området.

APR-arbejdet herunder det årlige træf skal naturligvis også fortsættes ligesom arbejdet med klubber og arbejdspladser.

Af andre vigtige punkter kan nævnes afholdelse af velkomstmøder for nye medlemmer og ikke mindst det krav, som er utroligt vigtigt og påtrængende nødvendigt – uanset hvilken aktivitet vi taler om – at udvide: at landsforeningen etablerer en medlemsportal bl.a. med et lukket rum til bestyrelserne.

PROSA

Koordinator til PROSA/STUD

Hovedopgaverne i stillingen bliver:

- Understøttelse af bestyrelsen i PROSA/STUD – dette inkluderer indkaldelse af møder, referatskrivning og inspiration.
- Deltage i redaktionen af PROSIT som udkommer 6 gange om året.
- Lave og organisere arrangementer på studiestederne og det årlige træf/Generalforsamling for PROSA/STUD.
- Bistå med at vedligeholde netværk til de aktive medlemmer på studiestederne, de respektive DSR'ere samt studiestedernes ledelser.
- Vedligeholdelse af PROSA/STUDs websider.
- Generelle hverveaktiviteter i samarbejde med PROSAs hverveområde.

Krav og ønsker:

- Kendskab til it-faget, gerne gennem en uddannelse indenfor området
- Medlemskab af PROSA
- Afklaret holdning til fagbevægelsen
- Evne til at udtrykke synspunkter skriftligt og grafiisk
- Lyst til at arbejde i en politisk organisation og være med til at skabe resultater

Arbejdssted er PROSAs kontor i Odense.

Jobbet indebærer en del rejseaktivitet samt aften- og weekendmøder. Den gennemsnitlige arbejdstid er 24 timer pr. uge.

Ansøgning sendes til prosek@prosa.dk mærket „PROSA/STUD“ senest fredag den 5. december 2003 kl. 12.00.

Yderligere oplysninger fås hos Carsten Larsen, faglig sekretær, mail: cla@prosa.dk tlf. 3336 4198, mobil 2962 0295

PROSA har over 14.000 professionelle it-folk som medlemmer.

Vi har egen a-kasse og kontorer i København, Århus, Odense og Aalborg.

PROSIT

IT - STUDERENDES FAGBLAD
www.prosa.dk/stud

Anbefaler formanden open source?

Peter Ussings Synspunkt i PROSAbladets oktobernummer resulterede i debat på PROSAs hjemmeside. Vi bringer her et uddrag:

Fra: Menigt medlem

Som der står i PROSAbladet, er rubrikken Synspunkt til rådighed for Hovedbestyrelsen. Det er mig derfor en gåde, at den bruges til religiøs open source-forherligelse. Dette er en til tider ophedet debat, hvori jeg håber, at MIN fagforening er neutral.

Da jeg (og alle de andre i fagforeningen), der lever af og trives med licenseret software, ikke kan ønske, at der fra hovedbestyrelsen side kommer bemærkninger som: „Kan jeg forsikre dig for at nogle velvalgte bemærkninger... kan udløse ekstra rabatter“.

Jeg vil som medlem af fagforeningen ikke finde mig i, at jeres position misbruges til at støtte hverken for eller imod. Og da slet ikke udtale jer i en retning, der, hvis (gud forbyde det) blev taget alt for alvorligt, ville koste mig og mange andre deres arbejde.

I er sat i hovedbestyrelsen for at varetage bl.a. mine arbejdsmæssige interesser, ikke for at bruge positionen til at lukke min virksomhed og gøre os arbejdsløse.

Dette er et indlæg af fagforeningsmæssig karakter og jeg vil derfor ikke gå yderligere ind i open source-diskussionen.

Svar fra: Peter Ussing

Kære „Menigt medlem“.

Der er, som jeg ser det, ikke tale om, at mit Synspunkt er en „religiøs open source forherligelse“.

Jeg har selv i rigtig mange år arbejdet med software-udvikling – både som program-mør, systemplanlægger, projektleder og systemarkitekt. Det regner jeg med at blive ved med, når jeg om få år vender tilbage til faget igen. Jeg ved altså godt, hvad (nogen) it-folk lever af.

Open source vil, som jeg ser det, eksistere og vokse som fænomen, uanset om vi i PROSA ønsker det eller ej. Det er samtidig min opfattelse (som du ikke behøver at dele), at open source vil ændre på branchens struktur - og på hvordan der kan tjenes penge på it.

(...)

Og anbefaler jeg så at bruge open source? Nej, det gør jeg ikke sådan uden videre. Det må i hvert enkelt tilfælde afhænge af en konkret vurdering. Men jeg vil anbefale, at du og alle andre følger med i udviklingen – og bruger disse produkter, hvor de er fornuftige at bruge.

(...)

Det nytter ikke at stikke hovedet i busken og vente på, at det bare går over. Det gør det ikke – vi er i en branche, hvor udviklingen går skræmmende hurtigt – og hvor det er nødvendigt at følge med i udviklingen. Derfor skriver vi om open source – ligesom vi har dækket Microsofts produkter såsom .Net – blandt andet med et interview med Anders Hejlsberg.

Peter Ussing

Replik fra Menigt medlem

Hej Peter

Tak for svaret.

Det, som jeg skrev, var hverken et indlæg for eller imod open source. Det var en holdning til, hvorvidt vores hovedbestyrelse skulle anbefale og støtte open source-bevægelsen.

Jeg vil stadig ikke i dette forum diskutere, hvorvidt jeg mener, open source er et realistisk bud på fremtidens kvalitets-software.

Jeg vil bare forsøge at forstå hovedbestyrelsens holdning for at kunne træffe en beslutning omkring at kunne stå in-

de for at støtte op om denne.

Jeg har dog ikke noget imod at diskutere min holdning, såvidt der er et forum, der omhandler dette.

Endnu en gang tak for dit svar, hvor jeg dog vil hæfte mig ved, at der igen blev skrevet om open source. Samt at du igen diskuterer, hvorvidt du vil anbefale open source eller ej. Dette er fuldstændig irrelevant, da du hverken er sælger, rådgiver eller konsulent!! men formand for min fagforening.

Ligeledes er det ganske korrekt, at open source udvikler sig, uanset om vi i PROSA vil det eller ej, men som fagforening er det os fuldstændigt ligegyldigt, da vores primære forpligtelse er at samle medlemmerne og kæmpe for ordentlige vilkår for dem.

(...)

I må bare ikke bruge jeres position til at fremføre personlige synspunkter, der intet har at gøre med kampen for bedre arbejdsvilkår for foreningens medlemmer.

Gensvar fra Peter Ussing

Kære „Menigt medlem“, Rubrikken „Synspunkt“ er af redaktionen for PROSAbladet stillet til rådighed for Hovedbestyrelsen (HB); men skrives traditionelt af enten formanden (undertegnede) eller næstformanden.

Bemærk i øvrigt, at det ikke er HB eller den daglige ledelse, som bestemmer bladets redaktionelle linie, det gør et på Delegeretforsamlingen nedsat – og politisk valgt – redaktionsudvalg. Det er dette redaktionsudvalg, som har valgt at lave et temanummer om „open source“.

(...)

Det er for mig klart, at PROSA ikke som organisation skal

tage stilling for eller imod enkelte teknologier på markedet. Forsøg på at gøre dette hører ikke til i vores forening, men kan ske i en af den mange faglige interesseorganisationer der findes.

(...)

Jeg mener selv, at PROSAbladet skal beskæftige sig levende med den udvikling der sker i faget.

Du skal læse mit Synspunkt som en opfordring til interesserede medlemmer om at kigge på de muligheder – med fordele og ulemper – der ligger i open source; ikke som anbefaling af for enhver pris at bruge sådanne produkter.

(...)

Peter Ussing

Afsluttende bemærkning fra Menigt medlem

Hej Peter

Du skriver klart, hvad du ser, at en organisation som PROSA ikke skal tage stilling til, og jeg er fuldstændig enig.

Du skriver i hvilken ånd, det er skrevet, og dette, synes jeg, er tilfredsstillende. Jeg vil derfor lade min kritik forstumme, da jeg har fået de svar, jeg ledte efter.

Mange tak for dine svar og for at tage dig tid til at hjælpe et enkelt medlem.

Vi skrives sikkert ved :-)

PROSAbladet modtager gerne indlæg fra læserne, men forbeholder sig ret til at forkorte bidragene. Send dit indlæg til prosabladet@prosa.dk Redaktionen

Boganmeldelse:

It-boblens testamente

Karsten Bengtsson:
”Den digitale guldfeber”,
Tiderne Skifter 2003,
214 sider, 248 kr.

PROSAbladets udsendte i San Francisco, Karsten Bengtsson, har begået en bog om 1990'ernes it-bobbel og den ny økonomi.

AF THOR TEMTE, REDAKTØR.

”Evangelisterne, idealisterne, terroristerne, historikerne og arvtagerne....” er alle overskrifter i en bog om informations-teknologien og dens udvikling de seneste 10 år med vægten lagt på økonomien i it-boblen. Karsten Bengtsson har brugt sine oplevelser i it-hovedstaden San Francisco og it-frontlandet Silicon Valley til at skrive en bog om, hvad der også skete.

En ny branche er skabt

Vi kommer meget langt rundt i branchen. Bengtsson skriver om, hvordan world wide web blev udviklet af Tim Berners-Lee, og hvordan fremkomsten af den første browser med en grafisk brugerflade ”Netscape” skabte et helt nyt forretningsområde: formidling af informationer og varer via www. Mulighederne i www skulle afprøves, og alle, der var med på noderne, skulle have egen hjemmeside – både privatpersoner og virksomheder. Der blev kastet mange penge i udviklingen af nye forretningsidéer. De mange hjemmesider skulle have steder at bo. Det blev løst af web-hoteller. Den kaotiske mængde af informationer, der dukkede op på nettet, blev organiseret af portaler og søgemaskinerne. Hjemmesidernes grafiske udformning blev skabt af webdesignere, og et utal

af nye forretningsfolk forsøgte at sælge alt fra hundemad til bøger på internettet.

Penge som græs - der blæser for vinden

Pengemændene troede på, at der var store fortjenester at hente i den nye branche – så venturekapitalister og investeringsmidler strømmede til. Alle med lidt forstand på it, og noget, der lignede en god forretningsidé, kunne stort set få fat på alle de penge, de kunne bruge – så længe det varede. Den 13. marts 2000 vendte Nasdaq, og tre dage senere var den nye økonomi i dyb krise. Milliarder af dollar forsvandt ud i den blå luft, og millioner af aktiespekulanter formuer var tabt. De, der tjente på it-boblen, var dem, der kom ud i tide, og de, der formidlede salget af it-aktierne. Karsten Bengtsson beskriver, hvordan storbanker og fondsbørsvekslerer tjente formuer på salget af it-aktierne. Taberne blev de venturekapitalister, der ikke nåede at komme ud i tide, og de småsparere, der satte deres sparepenge i it-aktier i håb om at lave en god handel.

It-branchen lever

Informationsteknologi er en god ting. Den kan bruges til at effektivisere den

”gamle” økonomi, til at effektivisere informationsformidling og organisere informationer, så det bliver hurtigere og lettere at få fat på de relevante informationer, vi har brug for. Historikere som ireren Brian Arthur ser gentagelser i indførelsen i it-teknologien og andre tidligere teknologier som jernbaner, stål- og samlebåndproduktion. It-teknologien har sin storhedstid foran sig – vi kommer blot til at se en langsommere og mere afdæmpet udvikling – men anvendelsen af it-teknologien kommer til at brede sig ud i alle produktionen og samfundets kroge. It-folk vil der fortsat være brug for – og stadig flere og flere. Det er en af de vigtige pointer i Karsten Bengtssons bog.

Godt overblik og mange kuriøse historier

”Den digitale guldfeber” er ikke Historie om it-branchens udvikling i 90'erne, Den, tror jeg heller ikke, at Karsten Bengtsson har villet skrive. Han har i stedet begået en spændende historiebog med mange kapitler, der er centrale nedslag i it-branchens udvikling og problemstillinger i it-boblen. Den er god at blive klog på i forhold til, hvordan økonomien i it-branchen (og økonomien i øvrigt) fungerede, mens boblen endnu holdt – og hvad der fik den til at punktere. ■

Tid til DF

AF THOR TEMTE, REDAKTØR

November har altid været tid for delegeretforsamlinger i PROSA. Men ikke i år. Sidste års delegeretforsamling (den i november 2002) gjorde en ende på den tradition. I stedet er alle PROSAs medlemmer inviteret til fagligt og it-fagligt midtvejsmøde d. 22. november 2003 på Zahles seminarium i København. Hvis du ikke har tilmeldt dig til endnu – kan du muligvis nå at komme med. Du skal kontakte sekretariatet i København på 33 36 41 41. Vi har i september- og oktober-numrene annonceret midtvejsmødets spændende program.

Delegeretforsamlingen har hidtil sat sit præg på efterårets numre af PROSAbladet. Når det kunne nås, var der reportager fra delegeretforsamlingerne i novembernummeret – igennem de seneste mange år er det først blevet i decembernummeret.

Reportager fra delegeretforsamlingerne

I 1973 nåede redaktionen det til novembernummeret. Reportagerne var og er først og fremmest spændende for de medlemmer, der interesserer sig særligt for PROSAs politiske liv og udvikling. I november 1973 brugte PROSAbladet 5 sider af de 28, der var til rådighed på delegeretforsamlingen. På tre sider refereres formand Anker Mørk Thomsens beretning. Den handlede mest om udmeldelsen af FTF, og hvordan denne udmeldelse skulle vendes til noget positivt:

”PROSA er vor chance til at påvirke udviklingen i en heldig retning, for at leve op til edb-folkenes ansvar overfor samfundsudviklingen og for at være medbestemmende med hensyn til vore egne vilkår. Sidst og ikke mindst er PROSA vor chance for at opbygge en organisation, hvis fundament er nærdemokrati og som udvikler sig fleksibelt og fremsynet”

Valg til hovedbestyrelse, udvalg etc.

Anker Mørk Thomsen, PROSA/STAT valgtes enstemmigt til formand for Landsforeningen.

Hovedbestyrelsen, som blev udvidet med to personer, blev som følger:

Jan Kennet Larsen
Ole Kanstrup
Thomas Frisendal
Gyda Folden
Preben Jacobsen
Poul B. Frederiksen

PROSA/ØST
PROSA/FORSVAR
PROSA/ØST
PROSA/HØPSA
PROSA/OPS
PROSA/DC-op

Et opgør med det man også i dag kalder forsteningen i dansk fagbevægelse. PROSA har ikke flyttet sig fra dette standpunkt, selv om der nu er to år imellem, at der vælges formand og faglige sekretærer.

Andre aktiviteter i 1973

Ud over FTF omtalte formanden den positive udvikling som PROSA var inde i 1973.

- der var dannet lokalafdelinger for de privatansatte øst og vest for storebælt (PROSA/ØST og PROSA/VEST)
- der var indgået ny overenskomst på SAS,
- der førtes forhandlinger og en overenskomst på den daværende Data-Central, statens IT-leverandør (DC) nu CSC.
- man var i gang med at forhandle grænseaftale på Danmark Radio
- PROSA var blevet medlem af EDB-rådet
- man havde fået ansat landsekreterere.

Fremsyn om dataregistre

Delegeretforsamlingen vedtog en resolution, der opfordrede til, at der blev lovgivet om anvendelsen dataregistre:

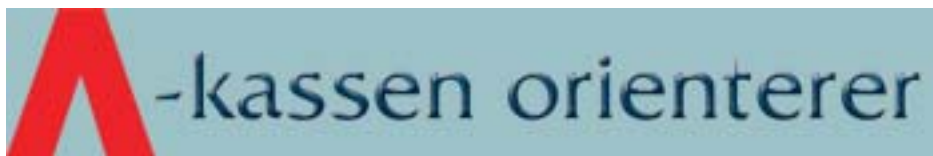
”Folketinget opfordres til snarest at søge vedtaget en lov, der fastlægger rammerne for den omsiggribende brug af EDB til opsamling og bearbejdning af information.

Det er i dag muligt at kombinere disse informationer på måder, der kan give højt uheldig følger for enkeltpersoner eller grupper i samfundet. Det er derfor tvungende nødvendigt, at brugen af disse offentlige og private dataregistre kontrolleres af en offentlig instans”

En fremsynet forslag fra en fagforening der organiserede dem i landet, der sad med fingrene i fedtefadet.

Valg til formand og hovedbestyrelse

Der blev som altid gennemført valg til formand og hovedbestyrelse. Resultatet af valgene nævnes på side 9 i novembernummeret 1973 af PROSAbladet. ■

Kontakt PROSA, når du er studerende eller på vej til at afslutte din uddannelse...

PROSA/STUD er din lokalafdeling. Medlemskab af fagforeningen som it-studerende er gratis, og du kan benytte dig af en række tilbud, som f.eks. bogtilbud, studieteknikkurser og relevante pjecer. Læs mere om det på vores hjemmeside www.prosa.dk/stud.

PROSAMedlemmer, som læser på en it-uddannelse, kan komme i kontakt med PROSA via hjemmesiden på www.prosa.dk/stud/kontakt_forside. Har du spørgsmål vedr. din indmeldelse eller rettelser til de oplysninger, vi har om dig, f.eks. at du afslutter senere end beregnet – så kan du sende dine oplysninger til akasse-arh@prosa.dk.

Når du er medlem af PROSA/STUD, vil du få tilsendt materiale om optagelse i a-kassen ca. en måned inden, du afslutter din uddannelse. Hvis du skal optages på baggrund af din uddannelse, dvs. dimittendoptages, er det vigtigt, at a-kassen får din ansøgning om optagelse inden for de første 2 uger efter, du har afsluttet uddannelsen. Dit medlemskab af PROSA/STUD sikrer dig også en reminder om ansøgningsfristen på optagelse

i a-kassen.

Du skal optages i a-kassen, for at kunne få dagpenge, hvis du er arbejdsløs. Du skal også meldes ledig i a-kassen og på arbejdsformidlingen. Du søger om optagelse og melder dig ledig på de blanketter, du har fået udleveret af a-kassen. De kan også findes på Arbejdsdirektoratets hjemmeside www.adir.dk. På arbejdsformidlingen tilmelder du dig enten ved at møde op, eller elektronisk på www.jobnet.dk.

Er du ved at afslutte din uddannelse, og har spørgsmål vedr. optagelse og ledigmeldelse som dimittend, så kig på vores hjemmeside www.prosa.dk/dimit-tend/faq/. Har du yderligere spørgsmål, kan du enten få fat på os på mail: dimit-tend@prosa.dk eller ringe på 87 30 14 01.

OBS!

Har du ændret adresse eller fået nyt job eller studie?

Du kan selv rette i dine oplysninger på www.prosa.dk under medlemmer, medlemskab, ændring af medlemsdata. ■

**Annoncer
i PROSAbladet
og bliv læst
af 14.000
professionelle IT-folk**

Henvendelse:
DG Media a/s
Stu-di-stræ-de 5-7
1455 Kø-ben-havn K
Telefon: 70 27 11 55
Fax: 70 27 11 56
E-mail: epost@dgmedia.dk

Ny barselspjece

Når du ønsker det, er det dejligt med et barn i vente. Ofte dukker der dog hurtigt problemer og overvejelser op i forhold til arbejde og dagpengerettigheder. Hvornår bør man fortælle sin arbejdsgiver om sin graviditet, bliver man fyret, hvor lang orlov kan man få osv.? Spørgsmålene er mange.

Den nye barselsorlov blev af regeringen annonceret som orloven med den helt utrolige fleksibilitet. Samtidig blev det annonceret, at barselsorloven blev udvidet med 20 uger. Når man går dybere ned end overskrifter og udmeldinger og ser på selve loven og vejledningen, ser det desværre ikke nær så rosenrødt ud. De nye regler er komplicerede, og PROSA får mange henvendelser fra medlemmer, som er usikre på de nye regler. I PROSAs nye pjece om graviditet, barsel og adoption kan du få svar på nogle af de mest almindelige spørgsmål. Hvis du har flere, er du naturligvis velkommen til at henvende dig til PROSA.

Du kan få pjecen på www.prosa.dk under "publikationer" eller ved at henvende dig til PROSA på 33 36 41 41.

Kompetencegivende IT uddannelse – videreuddannelse på bachelorniveau

Vi udbyder avancerede IT-kurser som dag-, aften- eller fuldtidsundervisning.

I forårets kan du følge nedenstående IT-kurser:

- Databasesystemer og web
- Databaseteknologier og web
- Geoinformation og net
- Java og objektorienteret programmering
- Komponenter og kommunikation
- Mobile og trådløse systemer
- Netværk og Internetprotokoller
- Objektorienterede metoder
- Objektorienteret programmering i Java
- Programmering i C++
- Serverprogrammering og web
- Trådløse net og mobile systemer
- Web og server programmering

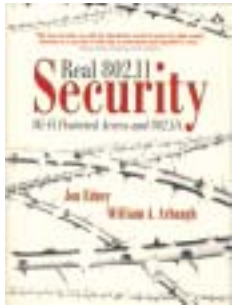
Oplysning om adgangskrav og gratis kurser for ledige samt informationer om alle IT-kurserne får du på www.cv.ihk.dk eller telefon 44 80 51 00.

Tilmelding til kurserne kan ske fra den 3. november til den 12. januar 2004.

Ingeniørhøjskolen i København
Center for Videreuddannelse

Real 802.11 Security

Today businesses and advanced home users alike are captivated by the convenience of working on wireless networks. How is privacy and security maintained? Real 802.11 Security: Wi-Fi Protected Access

and 802.11i focuses on why the latest Wi-Fi LAN security methods are secure and shows you how they work. Here is the book that provides you with practical steps to implementing wireless security.

Jon Edney

ISBN: 0321136209

Normalpris kr. 550,-

Medlemspris kr. 440,-

Sikkerhed i Windows-miljøer inkl. cd-rom

Sikkerhed i Windows-miljøer er primært skrevet med henblik på at give professionelle IT-folk og ledelsen i virksomheder og organisationer en komplet opskrift på, hvordan man skal håndtere sikkerheden. Men bogens

indhold betyder også, at andre kan have stor gavn af den.

Sikkerhed i Windows-miljøer leverer en lettilgængelig indgang til et meget svært tilgængeligt emne og kommer samtidig hele vejen rundt omkring emnet. Bogen begrænser sig ikke kun til at se på, hvordan man skaber sikkerhed i et udsnit af virksomhedens IT-infrastruktur, eller til de rent tekniske sikkerhedsforanstaltninger. Den fokuserer også på, hvordan virksomheden kan lægge sine investeringer de rigtige steder, og hvordan man sikrer, at der ikke bliver overinvesteret i IT-sikkerhed.

Selvom bogen er en all-round gennemgang af IT-sikkerhed, så forfalder den ikke til at blive teoretisk. Gennemgangen af et bestemt emne gi-

ver også altid en række praktiske råd og ideer til, hvordan man skal gennemføre de nødvendige tiltag.

Med bogen følger cd'en med Microsoft Security Readiness Kit.

Morten Strunge Nielsen

ISBN: 8791301017

Normalpris kr. 399,-

Medlemspris kr. 359,-

Citrix MetaFrame for Windows Server 2003

Citrix-authorized guide explains how to build a robust, reliable, and scalable thin-client computing environment and deploy Windows 2000/Windows 2003 Server and MetaFrame.

You'll also learn to

centralize application management, reduce software on the desktop, and eliminate terminal emulation.

Steve Kaplan

ISBN: 0072195665

Normalpris kr. 570,-

Medlemspris kr. 456,-

Mastering Microsoft Exchange Server 2003

Here is your complete guide for successfully building and deploying an Exchange Server 2003 environment, using the newest version of Microsoft's messaging and collaboration

server. Mastering Microsoft Exchange Server 2003 is a comprehensive reference for those who need to install, configure and administer this multifaceted operating system. With in-depth background information and clear step-by-step instructions, author Barry Gerber carefully walks you through the essential concepts of planning and design, installation, deployment, administration and management, maintenance and troubleshooting. He then takes you to the next level with advanced coverage on reliability and availability, disaster and recovery, advanced security solutions, wireless access, and building custom email forms for Outlook. You can count on accurate content and code examples since this book is based on Exchange Server 2003 final software.

Barry Gerber

ISBN: 0782142044

Normalpris kr. 541,-

Medlemspris kr. 433,-

XML

This book teaches XML and its related technologies as it steps the reader through the basics of enterprise computing. Each XML technology is examined in depth. XML Language Mechanics and Business Solutions guides the reader from the beginning stages of conceptualization, documentation, and design to project implementation and completion.

Connecting information between database systems, giving structure to a company's information, and tying in the user interface to create a new friendlier system are just three examples of problems whose solutions lie within XML. Topics like these are explained in the text with both examples and case studies from key companies.

ISBN: 0201771683

Normalpris kr. 520,-

Medlemspris kr. 390,-

Månedens supertilbud for Prosa-medlemmer - 25 % rabat

FTU BOGHANDEL

Halmstadgade 6, 8200 Århus N

Tlf: 86100338 Fax: 89373555

E-mail: ftu@ats.dk

www.ftu.dk

Kurser og foredrag i PROSA

Kære medlemmer

Julen nærmer sig, og belært af erfaringen har vi valgt ikke at afholde kurser og foredrag i det meste af december. Til gengæld er der allerede nu arrangeret kurser i det nye år, og der er mange flere på vej. Nedenfor kan du se et lille uddrag af beskrivelser af vores aktuelle kurser. Der er flere på www.prosa.dk/kursus.

Husk også at vi stadig har rabataftaler til vores medlemmer hos hele 13 forskellige kursusudbydere landet over, der samlet dækker et meget bredt fagligt spektrum.

Fra det åbne til det lukkede internet

Datoen ligger i skrivende stund endnu ikke fast, men jeg vil allerede nu gøre opmærksom på dette arrangement, der bliver en temadag om udviklingen på internettet. Internettet var i mange år et forum, der lovede folkelig medbestemmelse, åben massekommunikation, demokratiske fremgange, velstand til den tredje verden og tilgang til alverdens viden.

Er de store visioner blevet glemt mindre end ti år efter internettet fik sit folkelige gennembrud? Vi får en række bud fra foredragsholderne og gennem debat med salen. Se www.prosa.dk/kursus for endelig dato.

Intrusion Detection

Det sidste af vores sikkerhedsforedrag i denne omgang vil give et indblik i hvad der forstås med IDS (Intrusion Detection System) herunder Intrusion Detection og Intrusion Prevention. Der Gennemgås eksempler på løsninger og systemer der anvendes.

J2EE

This course is aimed at those professionals who need to understand and appreciate best practices of J2EE enterprise application development. The course will give a complete understanding of all the terminology and features of the J2EE environment. Og som det måske fremgår, er det en fordel at kunne engelsk på dette kursus, selvom spørgsmål kan stilles på dansk.

Java Udvidet

PROSA har igennem nogen tid kørt en del grundkurser i Java. Nu er tiden kommet til at komme videre, og på dette kursus får vi et bredere indblik i Java-verdenens muligheder. Herunder opbygning af grafiske brugergrænseflader, anvendelse af multi-programmeret udvikling og anvendelse af Java med databaser.

XML-forløb

I 2004 starter vi igen et XML forløb op. Kurserne kan tages enkeltvis eller som et samlet forløb.

Wireless hotspots i Københavns Lufthavn

I samarbejde med PROSAs WiFi erfagruppe og Københavns Lufthavn A/S indbydes alle interesserede medlemmer til et interessant besøg i Kastrup Lufthavn. Her skal vi opleve hvordan et af Danmarks største hotspots er blevet til og hvordan det driftes. Der vil blive lagt stor vægt på de tekniske detaljer omkring systemet og systemets sikkerheds aspekter.

*Vel mødt til PROSAs kurser.
Jesper Svarre / kursus@prosa.dk*

Tilmelding, tid, sted, priser, andre kurser og arrangementer og meget mere kan du finde på www.prosa.dk/kursus.

Dato	Form	Emne	Sted
25/11	Foredrag	Intrusion Detection	København
26/11	Besøg	Wireless hotspots i Kbh. Lufthavn	København
29-30/11	Kursus	Java Udvidet	København
10-11/1	Kursus	J2EE	København
24-25/1	Kursus	XML	København
14-15/2	Kursus	XML	Århus
21-22/2	Kursus	XML Schema	København
6-7/3	Kursus	XML Schema	Århus
20-21/3	Kursus	Intro til OO	København
27-28/3	Kursus	XSLT	København
17-18/4	Kursus	XSLT	Århus.
8-9/5	Kursus	Webservices	København
29-30/5	Kursus	Webservices	Århus
12-13/6	Kursus	PHP	København
19-20/6	Kursus	PHP	Århus

Virksomhedsbesøg:

Wireless HotSpots i Københavns Lufthavn:

Oplev et af Danmarks største HotSpots

Københavns Lufthavne A/S og PROSA (WiFi gruppe) indbyder alle interesserede medlemmer til et interessant besøg i Kastrup Lufthavn. Her skal vi opleve, hvordan et af Danmarks største HotSpots er blevet til, og hvordan det driftes.

Vi får her en unik mulighed for at få et godt teknisk indblik i det meget omtalte trådløse HotSpot system, som Nordens største lufthavn har installeret som en ekstra service for deres mange kunder. Vi vil få en gennemgang af systemet og mulighed for at stille spørgsmål til Robert Pedersen – et af de PROSAmedlemmer, der har opbygget det store system og drifter det til dagligt.

Der vil blive lagt stor vægt på de tekniske detaljer omkring systemet og systemets sikkerhedsaspekter.

Der er kun 40 pladser, hvorfor vi anbefaler hurtig tilmelding.

Tid

Onsdag den 26. november 2003 17.00 - ca. 19.00

Sted

Vi mødes i Besøgscentrets Meeting Point i Terminal 2, senest kl. 17.00

Foredragsholder

Henrik Søe og Robert Pedersen, Københavns Lufthavne A/S

Pris

Gratis. Alle interesserede medlemmer er velkomne ved tilmelding

Tilmelding

Grundet sikkerhedsforanstaltningerne i lufthavnen er det vigtigt, at du tilmelder dig SENEST fredag den 21/11 kl. 13 på www.prosa.dk/kursus/

GRUNDMODUL 1 er første del af PROSAs faglige uddannelse.

Indhold:

På grundmodul 1, bliver man introduceret til nogle af de faglige problemstillinger, der forekommer på den it-relaterede del af arbejdsmarkedet:

- Introduktion til PROSA. Hvem er vi og hvorfor?
- It-medarbejderens rolle i nutid og fremtid
- En introduktion til funktionærloven
- kontraktforhandlinger og rettigheder på arbejdsmarkedet
- De grundlæggende regler på arbejdsmiljøområdet, arbejdstid og hviletid, fysisk indretning af arbejdspladsen, psykisk arbejdsmiljø
- Lønssystemer, nye så vel som gamle. Fordele og ulemper, strategier for medarbejderne
- Elektronisk overvågning og registrering, hvad må vi – hvad må arbejdsgiveren, og hvad må man ikke.

Der veksles mellem foredrag og gruppearbejder og gennem rollespil, får deltagerne øvelse i at anvende teorien i praksis.

Hvem:

Kurset henvender sig til alle PROSAmedlemmer, men er særligt egnet for folk, der er ansat i små og mellemstore virksomheder, hvor man ofte har meget få eller slet ingen it-kolleger omkring sig. For disse medlemmer er det vigtigt at have et minimumskendskab til regler og love i forhold til deres egne og kollegaernes ansættelsesforhold.

Derudover henvender kurset sig til alle medlemmer, der er – eller vil være – aktive i PROSA, hvad enten det er som medlemmer i en afdelingsbestyrelse eller som deltager i en af PROSAs arbejdsgrupper og udvalg.

"Hvad får jeg ellers?"

Udover det faglige indhold i PROSAs tillidsrepræsentantuddannelse, skaber PROSAs faglige kurser ofte basis for et socialt netværk, som vi ved, mange efterfølgende har gjort brug af både i forhold til opståede situationer på arbejdspladsen samt i forhold til kompetenceudvikling og privat. Der vil således være rig mulighed til at udveksle erfaringer med andre edb-folk.

Næste skridt:

Hvis man efter at have gennemgået modul 1 har lyst til at udbygge sin viden yderligere, kan man tilmelde sig de øvrige moduler. Da reglerne på arbejdsmarkedet løbende ændrer sig, bliver indholdet af kurserne justeret fra gang til gang.

GRUNDMODUL 2

Tanken med GRUNDMODUL 2 er at give deltagerne et nuanceret indblik i, hvad der kræves for at kunne varetage egne og kollegaers interesser.

GRUNDMODUL 2 danner grundlag for tillidshverv som tillidsrepræsentant, SU-medlem, sikkerhedsrepræsentant eller lignende.

Indhold:

Udgangspunktet for GRUNDMODUL 2 er en case, som skal gøre kursisterne mere rutineret i at løse de faglige opgaver, man kan møde på en it-arbejdsplads i dag.

- Introduktion til ansættelseskontrakter
- Gennemgang af den virksomhed som dannede rammen om casen. Efterfølgende blev forholdene i virksomheden ændret, og deltagerne skulle arbejde med ændringerne i forhold til funktionærloven og deres ansættelseskontrakter.
- Eksempler på arbejdsmiljø.
- Dagpenge systemet.

Hvem

Det er ikke et krav, at man har gennemført GRUNDMODUL 1 eller har erfaring som tillidsrepræsentant eller APR'er for at deltage i Grundmodul 2. Det vil dog være en fordel for deltagerne, at de har et vist kendskab til funktionærloven, kontraktforhandlinger og arbejdsmiljø.

"Hvad får jeg ellers?"

Udover det faglige indhold i PROSAs tillidsrepræsentantuddannelse skaber PROSAs faglige kurser ofte basis for et socialt netværk, som vi ved, mange efterfølgende har gjort brug af både i forhold til opståede situationer på arbejdspladsen samt i forhold til kompetenceudvikling og privat. Der vil således være rig lejlighed til at udveksle erfaringer med andre edb-folk.

Næste skridt:

Hvis man efter at have gennemført GRUNDMODUL 2 har lyst til at udbygge sin viden yderligere, er der mulighed for at tilmelde sig et af de andre GRUNDMODULER.

Indkaldelse til ordinær GENERALFORSAMLING i IT-fagets afdeling af IT-fagets- og Merkonomernes Arbejdsløshedskasse i Danmark

Lørdag den 22. november 2003 kl. 17.45
Generalforsamlingen afholdes
N. Zahles Seminarium, Linnegade 2,
1361 København K
Dagsorden ifølge vedtægterne.

Bestyrelsen

Hvad skal du med et gratis MasterCard?

Takket være samarbejdet mellem PROSA og Lån & Spar Bank A/S får du nu en række særlige medlemsfordele i PROSA-Bank:

- MasterCard med op til 42 dages gratis kredittid
- Tilknyttet kassekredit på 30.000 kr.
- Også gratis MasterCard til ægtefælle/samlever
- Intet årligt kortgebyr

Du kan f.eks. få op til 42 dages gratis kredittid og udnytte kreditten på 30.000 kr. Ring 3378 1974 og hør mere om de andre fordele eller klik ind på www.prosa.dk

PROSA Forbundet af it-professionelle

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København
 Hovedkontor og A-kasse
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 3336 4141
 fax: 3391 9044
 A-kassen Kbh.: 3336 4142
 E-mail:
 akasse-kbh@prosa.dk
 formand@prosa.dk
 faglig-kbh@prosa.dk

Århus
 Afdelingskontor
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 8730 1414
 fax: 8730 1415
 A-kassen tlf.: 8730 1401
 E-mail:
 faglig-arh@prosa.dk
 akasse-arh@prosa.dk

Odense
 Lokalkontor
 Overgade 54
 5000 Odense C.
 Kontortid: kl. 10-15
 Tlf.: 6617 9211
 fax: 6617 7911
 E-mail:
 faglig-ode@prosa.dk

Aalborg
 Lokalkontor
 Steen Blichersgade 10,
 9000 Aalborg
 Kontortid: Sidste torsdag
 i hver måned kl. 13-18
 Tlf.: 9816 9130
 Fax: 9816 4730

Lokalafdelinger

PROSA/CSC
 Sekretær: Peter Gulstad
 Retortvej 6-8, 2500 Valby,
 Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS
 Formand: Annette Hansen
 Engvej 165, 2300 Kbh. S.
 Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST
 Møllegade 9-13,
 8000 Århus C.
 Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD
 Ahlefeldtsgade 16,
 1359 Kbh. K.
 Tlf.: 3336 4141

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing
 Formand
 Direkte: 3336 4767
 Mobil: 2819 8497
 E-mail: peu@prosa.dk

Steen Andersen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4121
 Privat: 3542 6975
 E-mail: san@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
 Faglig sekretær
 Direkte: 8730 1405
 Privat: 8641 5494
 E-mail: hlj@prosa.dk

Mads Kellermann
 Faglig sekretær
 Århus: 8730 1406
 Privat: 8676 1160
 E-mail: mke@prosa.dk

Niels Bertelsen
 Næstformand
 Direkte: 3336 4123
 Privat: 4495 3906
 E-mail: nib@prosa.dk

Eva Birch Christensen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4128
 Privat: 3585 8220
 E-mail: ebc@prosa.dk

Carsten Larsen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4198
 Mobil: 2962 0295
 E-mail: cla@prosa.dk

Mogens Sørensen
 Faglig sekretær
 Direkte: 3336 4127
 Privat: 3391 4649
 E-mail: mos@prosa.dk

Boganmeldelse af Michael Crichtons sværmen:

Fagre nye nanoverden?

I en tid hvor militæret synes at modtage grænseløse midler til udvikling af nanoteknologi og state of the art-computer-systemer, og hvor det præsenterer den ene ukritiske artikel efter den anden om emnet, er det befriende at læse en kompetent og kritisk roman om emnet.

AF TOM ALLAN OLSEN, FREELANCE

Det er ikke hver dag man ser computerkode i en spændingsroman. Men det er et af de virkemidler, Michael Crichton benytter sig af i sin nye techno-thriller *Prey* (på dansk: *Sværmen*).

Bogen er på én gang fiktion og viden-skab. Den veksler mellem på den ene side hovedpersonens overvejelser over moderne biologisk teori, computer-, gen- og ikke mindst nanoteknologi og på den anden side fortællingen om den arbejdsløse Jack Forman og hans dagligdags problemer med at passe sine børn og få hjemmet til at fungere.

Jack Forman bliver på et tidspunkt genansat af sit gamle firma for at hjælpe til med at rette op på nogle systemfejl, der er lavet af virksomhedens produktionsafdeling. På dette tidspunkt sætter Michael Crichton for alvor ild til techno-thrilleren. Jack Forman oplever en række uforklarlige ting allerede i løbet af den første dag på jobbet, ikke mindst da han opdager, at en sværm af nanoroboter er sluppet løs fra fabrikken, hvor man har udviklet et produkt bestående af enkelte nanopartikler, som samarbejder i form af et – mildest talt risikobetonet – distribueret netværk.

Partiklerne muterer med eksponentiel hastighed og udvikler symbiose med levende organismer. Hvordan det kan lade sig gøre, vil jeg ikke afsløre her, for det ville ødelægge en stor del af oplevelsen for de læsere, som bogen i høj grad har fortjent at få.

Michael Crichton (som blandt mange andre spændende bøger har skrevet Jurassic Park) har virkelig sat sig ind i sit stof. Bogen slutter med en litteraturliste på et halvt hundrede henvisninger til op-daterede videnskabelige værker. Det er næsten det mest uhyggelige ved bogen. Manden ved virkelig, hvad han skriver om. Man kan ikke undgå at tænke: Hvad i alverden er det, de er i gang med at udvikle? (Ikke bare i bogen, men i lige så høj grad i den virkelige verden) Og hvem er det, der modtager størstedelen af forskningsmidlerne til udvikling af nanoteknologiske produkter? Hvem er den førende kraft i udviklingen af nanoteknologi – det som K. Eric Drexler i sin bog *Engines of Creation* (anmeldt i PROSAbladet i august 2001, red.) kalder ”the leading force”? I dag er der ingen tvivl om, at det er militæret (primært Pentagon), som kører showet. Mon Drexler eller Merkle eller andre af nanoteknologiens teoretikere havde forestillet sig det? Mon nogen af dem vil råbe vagt i gevær (undskyld), eller vil udviklingen af nanoteknologi komme til at foregå næsten udelukkende i militært regi uden nævneværdig offentlig kontrol?

Dette er for mig at se et af tidens vigtigste spørgsmål, og det er også et af Michael Crichtons vigtigste ærinder i denne velskrevne, foruroligende og oplysende bog. Læs den! ■

Engelsk udgave: Michael Crichton: *Prey*, Avon Books 2003, 507 sider. 99kr./US\$ 7.99.

Dansk udgave: Michael Crichton: *Sværmen*, Cicero, 2003, 325 sider. Kr. 299. Oversat af Kim Langer.